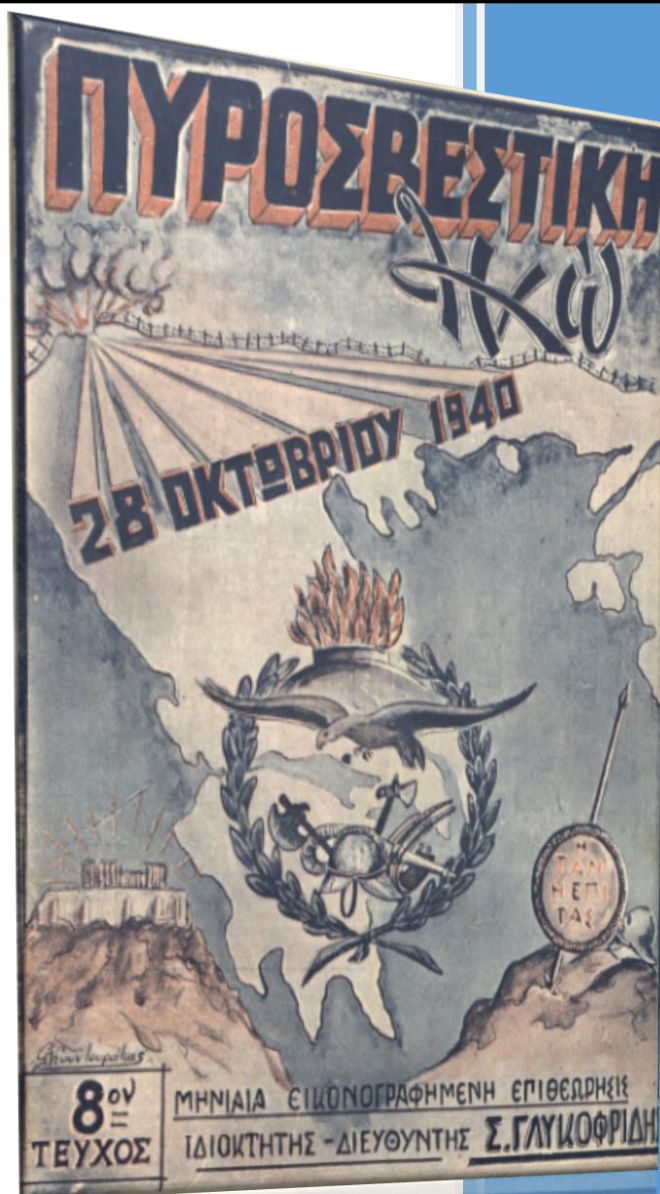

Η 28η Οκτωβρίου από τις σελίδες της «Πυροσβεστικής Ηχώ»

Γιάννης Σταμούλης

Αθήνα Οκτώβριος 2016

Πρόλογος

Το 1948 στην Αθήνα εκδίδεται ένα πυροσβεστικό μηνιαίο περιοδικό με τίτλο "Πυροσβεστική Ηχώ".

Εκδότης και διευθυντής της ο Σωτήρης Γλυκοφρύδης, διαπρεπής δημοσιογράφος και συνεργάτης πολλών αθηναϊκών εφημερίδων της εποχής.

Το πρώτο τεύχος της Ηχούς, σε σχήμα διαστάσεων 24x33 εκ., τυπώθηκε το Μάρτιο του 1948.

Με ενδιαφέρουσα ύλη και μαχητική, για την επίλυση των δίκαιων προβλημάτων του Πυροσβεστικού Σώματος, η Ηχώ κατέκτησε τις καρδιές του πυροσβεστόκοσμου και όχι μόνο, έτσι που η εμβέλειά της έγινε πολύ σύντομα Πανελλαδική.

Το έντυπο κυκλοφόρησε ως το 1956, όπου σταμάτησε η έκδοσή του. Στα οκτώ χρόνια λειτουργίας κυκλοφόρησαν 112 τεύχη.

Στα τεύχη του βρίσκονται μοναδικές πληροφορίες και καταγραφές της Πυροσβεστικής Ιστορίας.

Από τα πρώτα τεύχη του Περιοδικού, ιδιαίτερη σημασία έχει το υλικό που αναφέρεται στην συμμετοχή των Ελλήνων Πυροσβεστών στο έπος του 1940, με το γεγονός της μικρής χρονικής απόστασης, αλλά και τη συμμετοχή των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών στους πρώτους εορτασμούς της Εθνικής Επετείου του ΟΧΙ.

Ένα μικρό αποθαύρισμα αυτού του υλικού αποτελεί αφιέρωμα μνήμης για την προσφορά του Πυροσβεστικού Σώματος στο ηρωικό έπος του 1940.

Οκτώβριος 2016

Γιάννης Σταμούλης

Πρόεδρος Δ.Σ.

Ένωσης Αξιωματικών Πυροσβεστικού Σώματος

ΕΞΩΦΥΛΛΑ - ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ ΤΟΥ ΕΠΟΥΣ ΤΟΥ 1940

Το υπ. αριθ. 8 τεύχος του περιοδικού στις 30 Οκτωβρίου του 1948, είναι αφιερωμένο στον εορτασμό της 28^{ης} Οκτωβρίου του 1940. Στο δίχρωμο εξώφυλλο, υπάρχει εικαστική σύνθεση του εμβλήματος του Π.Σ. με τον χάρτη της Ελλάδος, την Ακρόπολη και την 28^η Οκτωβρίου 1940.

Η ίδια σύνθεση θα χρησιμοποιηθεί και σε δύο μεταγενέστερα εξώφυλλα, στο τεύχος 20 του Οκτωβρίου 1949 και στο τεύχος 32 του Οκτωβρίου του 1950.

Στο τεύχος 21 του Νοεμβρίου του 1949 στο εξώφυλλο του περιοδικού, χρησιμοποιείται η φωτογραφία του Διοικητή της Π.Υ. Ξάνθης που καταθέτει δάφνινο στεφάνι στο Ηρώον της πόλης την ημέρα της εθνικής επετείου της 28^{ης} Οκτωβρίου.

ΤΑ ΔΙΘΥΡΑΜΒΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ ΤΟΥ ΕΠΟΥΣ ΤΟΥ 1940

Στα επετειακά τεύχη του περιοδικού για τον εορτασμό του 1940, δημοσιεύονται πανηγυρικά κείμενα για το νόημα του εορτασμού της επετείου.

Το πρώτο κείμενο είναι του Ι. Πολίτη, τ. Υπουργού Εξωτερικών και τ. Πρεσβευτή στη Ρώμη και δημοσιεύεται στο 8^ο τεύχος του Οκτωβρίου του 1948 και έχει τίτλο: «**Η ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΔΙΑ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΑ ΕΙΝΑΙ ΕΡΩΣ, ΠΑΘΟΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ**»

[*Βαί τη έκτασι της εθνικής εορτής της 28 Οκτωβρίου 1940 ε-
θεωρήσαμεν επιβεβλημένον να παραχωρήσωμεν την στήλην ταύ-
την εις το κατωτέρω άρθρον του τ. Υπουργού των Εξωτερικών
και πρ. Πρεσβευτού εν Ρώμη κ. Ι. Πολίτη το οποίον ανήγεται
εις το κοσμοϊστορικόν ελληνικόν <ΟΧΙ>].

Ένα από τα πιο έντυπωσιακά επεισόδια αυτής της γι-
γαντομαχίας που έζησαμε, ήτο χωρίς αμφιβολία η ήρωική α-
πάντησις του ελληνικού λαού στην επίθεσι δύο μεγάλων
Δυνάμεων, σε μία στιγμή που όλοι οι οίκοι ήσαν δυσμενείς
για την συμμαχική πυράταξι.

Όλος ο κόσμος εθαύμασε τότε το θάρρος και την αυτο-
θυσία του ελληνικού λαού, όλοι μās είπαν «εύγε» και για
πολύ καιρό ακρόασι τα πιο κολακευτικά σχόλια. Άκούσαμε
ακόμα λόγους εθνωμοσύνης για την τόνωσι που έδώσαμε
στο ήθικόν του συμμαχικού στρατοπέδου σε μία κρίσιμη στιγμή
καθώς και για πολλά στρατιωτικά όφελι που κέρδισε ο συμ-
μαχικός άγων από την ιδιικήν μας θυσία.

Αυτά είπε ο πολύς κόσμος που συνήθως δέχεται τα γε-
γονότα όπως έρχονται, εκφράζει τα έντυλώσεις του και δεν
ζητάει τίποτε περισσότερο.

Υπάρχον όμως και εκείνοι που μελετούν βαθύτερα τα
ιστορικά φαινόμενα και που για κάθε δραματική στιγμή της
ιστορίας ενός λαού, θέλουν να μάθουν το πώς και το γιατί
συνέβη τοῦτο ή εκείνο.

Πολλοί απ' αυτάς, δικοί μας και ξένοι, με ήρώτησαν λοι-
πόν ποιά είχε ή βαθύτερη ετήγησι της συναρπαστικής εκεί-
νης στάσεως ενός μικρού Έθνους.

Και για να πώμε τα πράγματα καθαρώτερα, ήρώτησαν
αν ή αποφασιστική στάσις του λαού μας ήταν αποτέλεσμα
κονενός πολιτικού υπολογισμού και ποίου, αν είχε προετοιμα-
σθή από πάνω, με ποιά μέσα, με ποιά συνθήματα και από
ποιόν. Στα έρωτήματα αυτά ήμπορούμε σήμερα ν' απαντήσου-
με χωρίς φόβο ζημίας για την ελληνική υπόθεσι.

Σ' ήμε έλαχε ή μεγάλη τιμή ν' αντιπροσωπεύω την Έλ-
λάδα στη Ρώμη κατά την δραματική περίοδο όπου ο φασι-
σμός μελετούσε και ήπουλα, μεθοδικά, έτοιμαζε την ήποδού-
λωσί μας. Πρίν φύγω όμως για την Ρώμη, όπου θα είχα
να μιλήσω για λογαριασμό της Ελλάδος, έπροσπάθησα να
αντιληφθώ καλά, πώς σκέπτεται και τί περιμένει από τους
αντιπροσώπους του ο ελληνικός λαός από το ένα μέρος και
τί γραμμή θέλει ν' ακολουθήση ή Κυβέρνησις από το άλλο.

Ήταν τέλος Ιανουαρίου του 1940. Η Πολωνία που πο-
λύς κόσμος είχε συνηθίσει να θεωρη σημαντικόν στρατιωτικόν
παράγοντα, είχε σαρωθή από τους Γερμανούς. Είχε σαρωθή

ή Πολωνία χωρίς καμιά στρατιωτική αντίδραση από τις δυτικές Δυνάμεις, πράγμα που έδειχνε αδυναμία του συμμαχικού στρατοπέδου.

Ο Ρωσικός κολοσσός, είχε προτιμήσει την συμφωνία με τους Γερμανούς παρά με τους συμάχους. Η Ρουμανία έβλεπε την Ρωσική εισβολή στην Πολωνία και περίμενε με τρόμο τη σειρά της, ένεκα του παλαιού λογαριασμού της Βεσσαραβίας. Την Γιουγκοσλαβία έσπρωχνε σιγά σιγά προς τον Άξονα το καθεστώς του Πρίγκηπος Παύλου. Τέλος, η φασιστική Ιταλία, είχε καταλάβει τη Άλβανία και έφερε με το ένα χέρι στρατό στα σύνορά μας και με το άλλο φιλικές διαβεβαιώσεις στην Αθήνα. Η μερική επιστροφή μας είχε σε πολλά άποτύχει. Είνε τώρα γνωστή σε όλους η αντίληψη και η ένημερότης του ελληνικού λαού στα πολιτικά ζητήματα. Έπομένως, ο ελληνικός λαός έγνωριζε την κατάσταση αυτή και την εκτιμούσε όπως έπρεπε. "Ήξερε δηλαδή, ότι, η κατάσταση ήταν κακή. Μέσα σ' αυτή την ατμόσφαιρα ωμίλησα με πολλούς Έλληνες από όλους τους κύκλους κι' από όλα τα στρώματα και άφου διεπιστώναμε ότι η κατάσταση ήταν σοβαρά, τους έθετα το ερώτημα. Τι θά κάνουμε έμεις εάν μιά μέρα μ'ας στριμώξουν οι Ιταλοί ή ο Άξων; Δέν βρέθηκε ένας, ούτε ένας να μου πη, ότι θά έπρεπε να άποφύγουμε την συμφορά ή ότι πρέπει να τα συμβιβάσουμε όπως—όπως, δίνοντας τα μισά για να γλυτώσουμε τα άλλα.

"Όλοι άνεξαιρέτως με μικρές παραλλαγές στην έκφραση, μου είπαν το ίδιο πράγμα. "Ότι δηλαδή, αν οι Ιταλοί δοκιμάσουν να μ'ας επιβληθούν, δέν θά είνε για μικρά πράγματα και τότε θά πάρουμε το ντουφέκι και ό,τι γίνει, άς γίνει. "Ήτανε μήπως αυτό ένα σύνθημα δοσμένο από κανένα μέρας έπίσημο; "Ήταν άραγε μιά νοοτροπία φτιασμένη από πάνω για όρισμένο σκοπό; "Όχι. Άρκεϊ να θυμηθούμε ποιά ήταν τότε η κατάσταση στην Ελλάδα για να καταλάβουμε άμέσως ότι κάθε εργασία, κάθε κίνησης εκ των άνω για την δημιουργία ενός ρεύματος ήταν άπολύτως άδύνατη. Η πολιτική της Δικτατορίας ήτανε καθάρα και ελλειρής. Έμοχθοΰσε για σΰδετερότητα. Προσκαθοΰσε με κάθε τρόπο ν' άποφύγη την έμπλοκή της χώρας στον πόλεμο. Η Γερμανική και η Ιταλική κατασκοπεία κάθε μιά, με την πέμπτη φάλανγγά της, ήτανε χωμένες παντού στην Ελλάδα. Όχι μόνο σύνθημα ή προπαγάνδα δέν μπορούσε να εξαπολυθΰ από τα πάνω κατά του Άξονος, άλλα ή Κυβέρνησις ήταν υποχρεωμένη και αυτές άκόμη τις αΰθόρμητες έκδηλώσεις του λαού, άλλοτε να προλαμβάνη και άλλοτε να καταστέλλη, γιατί το παρμμικό έπαισόδιο μπορούσε να δώση στον Άξονα την πρόφασι που γόρευε. Δέν ήτανε λοι-

πόν βαλτή ή νοοτροπία, δέν ήταν ένα φρόνημα άρπνευμένο από τον ένα ή τον άλλο παρόγοντα. Ήταν ένα δημοψήφισμα που σιωπηλά και αΰθόρμητα είχε κι' όλας γίνει από τους πρώτους μήνες του φοβερού πολέμου.

"Ας δοΰμε τώρα ποιά ήταν άπ' τ' άλλο μέρος ή βαθύτερη σκέψις της δικτατορίας. Αυτή θά μ'ας έπιβεβαιώση κατά τον πιο πανηγυρικό τρόπο την λαϊκή άκπνευσι του περίφημου «ΟΧΙ».

Πρίν φύγω για την Ιταλία, είχα κατά συνήθειαν, μιά δίωρο συνομιλία με τον τότε Πρωθυπουργό Ιωάννη Μεταξά για να με κατατοπίση στις σκέψεις της Κυβερνήσεως.

"Επειδή έρχόμουν από την Σουηδία, μου εξιστόρησε λεπτομερώς τι είχε συμβη από την άρχή του πολέμου σε τοΰτο εδώ το μέρος της Εϋρώπης. Μεταξΰ των άλλων μου είπε για την άπόρριψι της Ιταλίας στην Άλβανία, την κρίσι στην Ελλάδα και τα Βαλκάνια, το ενδιαφέρον της Αγγλίας, την μερική επιστροφή μας, έπειτα τις φιλικές διαβεβαιώσεις του Γκράτσι και τέλος την έπίσημο δήλωσι του Μουσολίνι του Σεπτεμβρίου 1939, ότι δέν σκοπεΰει να μ'ας έπιτεθΰ.

Στὸ τέλος τοῦ εἶπε:
—“Υστερα ἀπ’ ὅλα αὐτά, ἐλπίζω σοβαρὰ, ὅτι θὰ ἀποφύγουμε
ἄλλες κρίσεις ἀφοῦ καὶ ἐμεῖς δὲν ἔχουμε σκοπὸ νὰ δώσουμε
ἀφορμή.

Ἀπήντησα ὅτι, βέβαια, ἐμεῖς ἔπρεπε νὰ κάνουμε καὶ θὰ
κάνουμε ὅτι ἐξαστᾶται ἀπὸ μᾶς γιὰ νὰ διατηρήσουμε τὴν οὐ-
δετερότητα, ἀλλ’ ὅτι στὸ βάθος τῆς ψυχῆς μου δὲν εἶχα καμ-
μιὰ ἀμφιβολία, ὅτι ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ εἶχαμε νέα παρασπον-
δία τῆς φασιστικῆς πολιτικῆς.

“Ἦθελα λυκόν—τοῦ εἶπα—νὰ ἀκούσω τί σκέπτεται νὰ
κάνῃ ἡ Κυβέρνησις τὴν ἡμέρα ὅπου θὰ ἐκδηλωθῇ μιὰ πίεσις
τοῦ Ἀξονος, ἢ καὶ μόνον τῆς Ἰταλίας μὲ σκοπὸ νὰ μᾶς πᾶ-
ρουν μαζὺ τοὺς ἢ νὰ μᾶς ὑποτάξουν στὴ θελήσῃ τους.

Στὴν ἐρώτησί μου ἐκείνη ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς σκέφθηκε
μὰ στιγμὴ καὶ μετὰ τοῦ εἶπεν αὐτὴ τὴν σήμαντικὴ ἀπάντησι:
«Ἐννοεῖται ὅτι σ’ αὐτὴν τὴν περίπτωσι ἡ στάσις μας δὲν

μπορεῖ νὰ εἶνε ἀντίθετος πρὸς τὸ λαϊκὸν αἶσθημα».

Μεῖ ἄλλους λόγους, ἀπὸ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1940 οἱ Κυ-
βερνήται τῆς Ἑλλάδος ἐγνώριζαν καλὰ ὅτι ὑπῆρχε σχηματι-
σμένο γιὰ τὰ ἔξωτερικά ζητήματα ἓνα λαϊκὸ αἶσθημα, ἓνα
ρεῦμα αὐθόρμητο καὶ συνειδητὸ ποὺ εἶχε πιά ὀριστικὰ δεσμεύ-
σει τὴν ἔξωτερικὴν μας πολιτικὴν. Αὐτὸ εἶχε ὀρίσει τὴν στάσι-
μας γιὰ τὴν ὥρα τῆς κρίσεως καὶ αὐτὸ εἶχε ἀπὸ τότε πᾶρει
ἥρημα λυγισμένα τὴν ἀπόφασιν τῆς μεγάλης θυσίας.

Αὐτὴ εἶνε ἡ ἱστορικὴ ἀλήθεια. Ἀλλὰ ὥσπουν ἀκόμα μερι-
κοὶ ἀπὸ τοῦ ἐπῆγασε λοιπὸν αὐτὸ τὸ ρεῦμα; Ποιὰ εἶναι τὰ
ἔξωτερικά του ἐλατήρια; Σ’ αὐτοὺς θὰ ἔλεγα τοῦτο μόνο.—
Μὴ πᾶτε μακριὰ καὶ χάνεσθι εἰς σκοτεινοὺς συλλογισμοὺς.
Διπλωματία μὴ γυρεύετε εἰδῶ μέσα. Γιὰτί ὑπολογισμοὺς καὶ
παζαρεύματα δὲν κρύβει αὐτὴ ἡ ἡμέρα.

Μέσα στὸ βάθος τῆς ἐλληνικῆς ψυχῆς ὅπου μιὰ ἥραμι
φωλιάζει ὑπερηφάνεια ἐκεῖ ὅπου κρύβεται μουγγὴ μιὰ ἀλύγι-
στη ἀνδρεία, καὶ ὅπου ἡ λευτεριά εἶναι ἔρωτας καὶ πάθος καὶ
θρησκεία, ἐκεῖ θὰ βρῆτε μόνοι σας πῶς φθάσαμε στὸ «ΟΧΙ».

Χιλιάδες τώρα χρόνια στὶς Θερμοπύλες, στὸν Μαραθῶνα,
Βυζάντιον, στὸ Σούλι, στὸ Μεσολόγγι, στὴν Κρήτη, στὴν Ἠ-
πειρὸ καὶ στὴν Μακεδονίαν, ὁ Ἕλληνας μᾶς λέει τί πρεσβεῖται
καὶ τώρα ξαφνιαστήκαμε, ποὺ μιὰ φορὰ ἀκόμη μᾶς φανερώθηκε
ἀπαράλακτος, πιστὸς στὸν ἑαυτὸν του; Μὰ χίλιες φορὲς ἀκόμη
ἂν εὗρεθῇ στὴν ἴδια θέσιν, χίλιες φορὲς θὰ πᾶρῃ τὸ ντουφέκι
του καὶ ὅτι γίνῃ, ὥς γίνῃ. Πόσες φορὲς ἐπνίγηκε στὸ αἷμα του,
πόσες φορὲς τὸν σκέπασε ἡ στάχτη τῶν σπιτιῶν του. Κάπου, κά-
που ἐλόγησε. Μὰ δὲν ἐχάθηκε ποτὲ του. Γιὰτί φυλάει ἡ λευ-
τεριά καὶ πάλι τὸν ἀνασταίνει. Γι’ αὐτὸ τοῦ εἶπε ὁ ποιητής:

«Εἶσαι αἷμα ἐλληνικὸ καὶ δὲν πεθαίνεις».

Ι. ΠΟΛΙΤΗΣ

τ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν
τέως Πρεσβευτῆς
τῆς Ἑλλάδος ἐν Ρώμῃ.

Το δεύτερο κείμενο δημοσιεύεται στο τεύχος 21 του Νοεμβρίου 1949, γραμμένο από τον αξιωματικό του Π.Σ. Σταθμάρχη Α' Γ. Αντωνόπουλο

Η 28^η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Ουράνιον καταυγάζει φῶς τὰς ψυχὰς ἡμῶν κατὰ τὸν πανηγυρισμὸν τῆς μεγάλης Ἑθνικῆς ταύτης ἐπετείου, διότι αὕτη ἀναπολεῖ τὸν ἀειθαύμαστον καὶ τιτάνειον ἀγῶνα τοῦ Ἑθνικοῦ ἐναντίον κραταιοτάτης καὶ ὡς ἀληθείτου ἐκλαμβανόμενης αὐτοκρατορίας, εἰ δὲ φέρει τὴν διάνοιαν ἡμῶν πρὸς τοὺς ἥρωας ἐκείνους οἵτινες διὰ τοῦ αἵματός των καὶ τῆς θυσίας των ἐγραψάν χρυσοῖς γράμμασι τὴν ἱστορίαν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος εἰς τὰ βουνὰ τῆς Ἀλβανίας.

Ὁ πανηγυρισμὸς τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940 βαρυσήμαντον ἀποτελεῖ πάντοτε Ἑθνικὸν γεγονός, διότι οὐδεμία ἄλλη περίοδος τῆς ἰόσον μοναδικῆς καὶ πλουσιωτάτης εἰς ἀξιοθανμάστους ἐκδηλώσεις Ἑθνικῆς μας ἱστορίας παρέχει εἰς ἡμᾶς καὶ τοὺς μεταγενεστέρους ἡμῶν τὴν εὐλογον πίστιν εἰς τὰ ἰδεώδη τῆς φυλῆς καὶ πρὸ πάντων τὴν ἀδιάσειστον πεποίθησιν ἐπὶ τὰς ἰδίας ἡμῶν δυνάμεις, ὅσον ἡ βαθεῖα κατανόησις καὶ ἐκτίμησις τοῦ ἑξαισίου θαύματος τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940.

Ὁ ἐκραγὶς τὴν 28ην Ὀκτωβρίου 1940 μεταξὺ Ἰταλίας καὶ Ἑλλάδος πόλεμος δὲν ἦτο ἀποτέλεσμα ὑπαιτιότητος τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' ἀπάντησις τῆς Ἑλλάδος ἐναντίον τῆς ὤμης καὶ θαναύσου βίας, ἐναντίον τῶν ἱμπεριαλιστικῶν τάσεων τῆς φασιστικῆς Ἰταλίας πρὸς ἐπανάδρυσιν τῆς Ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας. Ἦτο ἄμυνα τοῦ πατρίου ἐδάφους καὶ τῶν ἱερῶν καὶ δόσιων τῆς Ἑλλάδος ἐναντίον τῆς βουλμίας τῆς Ἰταλίας.

Ὅτῳ ἐνῶ ἡ Φασιστικὴ Ἰταλία διὰ τοῦ στόματος τοῦ δικτάτορος τῆς διεκήρυττε τὴν 10ην Ἰουνίου 1940 ὅτι δὲν σκοπεύει νὰ παρασύρῃ εἰς τὴν ἀρχομένην σύρραξιν καὶ ἄλλους λαοὺς μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὴν Ἑλλάδα, ἕνα μῆνα ἀργότερον τρία βομβαρδιστικὰ ἰταλικά ἀεροπλάνα ἐβαλλον διὰ βομβῶν καὶ μυδραλιοβόλων ἐναντίον τοῦ βοηθητικοῦ τοῦ Β. Ν. «ΩΡΙΩΝ» καὶ τοῦ ἀντιτορπιλικοῦ «ΥΔΡΑ» ἐντὸς τῆς κόλπου τοῦ Κισσάμου, Κρήτης. ὀλίγον δὲ βορὴν, ἤτοι τὴν 30ην Ἰουλίου 1940 ἰταλικὸν ἀεροπλάνον ὑπεριπτάμενον τοῦ κόλπου τῆς Κορίνθου ἔρριψε 4 βόμβας κατὰ τῶν ἀντιτορπιλικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ «*Βασιλεὺς Γεώργιος*» καὶ «*Βασίλισσα Ὀλγα*» ὡς καὶ κατὰ δύο ὑποβρυχίων ὁρμούντων ἐντὸς τοῦ λιμένος τῆς Ναυπάκτου.

Ἡ προκλητικότης τῆς Ἰταλίας ἀπεκορυφώθη εἰς δολειαν καὶ βδελυρότητα ὅτε τὴν 15ην Αὐγούστου 1940 ἰταλικὸν ὑποβρυχίον ἐτορπίλισε τὸ εὐδρομον τοῦ Πολεμικοῦ Στόλου «*Ἑλλη*» ἐνὶ τῷ λιμένει τῆς Τήνου, ἡγκυροβολημένον ἐκεῖ ἐν μεγάλῳ σημαϊστολισμῷ πρὸς ἀπόδοσιν τιμῶν κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Μεγαλόχαρης.

Εἰς τὰς προκλήσεις ταύτας ἡ Ἑλλὰς ἵνα μὴ δόσῃ ἀφορμὴν πολέμου ἔλαβεν παθητικὴν στάσιν ἀρκεσθεῖσα εἰς διπλωματικὰ διαβήματα. Τὴν στάσιν ταύτην τῆς Ἑλλάδος ἐκλαβοῦσα ὡς ἀδυναμίαν ἢ πανίσχυρος Ἰταλία, τὴν 3ην πρωΐνῃ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940 ἐπέδωκε τηλεσιγραφικὴν διακοίνωσιν αἰτοῦσα τὴν ὑποταγὴν τῆς.

Ἡ Ἑλλάς μνήμων ἡς ἐνδόξου ἱστορικῆς σταδιοδρομίας
της καὶ συνεχιστῆς τῶν ἡρώικων κατορθωμάτων τῶν προγό-
νων μας ἀπήντησε εἰς τὴν ἱταμωτάτην ταύτην πρόκλησιν διὰ
στόματος τῶν ἀειμνήστων Βασιλέως Γεωργίου καὶ τοῦ Πρω-
θυπουργοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ μὲ διάτορον κραυγὴν «Ὁ ΧΙ».
Μετὰ δύο ὥρας τὰ ἑλληνικὰ στρατεύματα ἀντιμετώπιζον εἰς
τὰ ἑλληνοσλαβανικὰ σύνορα τὰ προσελάνοντα πρὸς κατάληψιν
τῆς Ἑλλάδος ἰταλικά στρατεύματα, ἅπαντες δὲ οἱ Ἕλληνες
πάσης τάξεως, παντὸς βαθμοῦ μορφώσεως, καὶ πάσης φιλοδο-
ξίας, ἐξηγέρθησαν εἰς ἔθνικόν συναγερομέν με ἀσυγκράτητον
μῖσος καὶ δικαιοτάτην ὀργὴν ἐναντίον τῆς ὀμῆς καὶ βαναύ-
σου βίας, ἵνα περιφρουρήσουν τὴν Πατρίδα, τὴν τιμὴν, τὴν
ἐλευθερίαν καὶ τὰ καταπατούμενα κοινὰ συμφέροντα.

Καὶ ἐνῶ τὰ στρατεύματα ἐμάχοντο ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἐσ-
τιῶν οἱ ἄμαχοι πληθυσμοὶ τῶν πόλεων ἐδέχοντο τοὺς πλέον
εἰδεχθεῖς ἀπὸ ἀέρος βομβαρδισμούς, πρώτη δὲ τῶν ἐλληνί-
δων πόλεων ἦτις εἶχε τὴν τιμὴν νὰ δεχθῇ τὸν ἀπὸ ἀέρος ἐξα-
ποστελλόμενον θάνατον, ἦτο ἡ πόλις τῶν Πατρῶν.

Διὰ τοῦ βομβαρδισμοῦ τῶν ἀμάχων πληθυσμῶν, ἐσκόπουν

τὴν στρατηγικὴν τοῦ ἠθικοῦ καὶ τὴν κάμψιν τῆς πρὸς ἀντίστασιν θελήσεως τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ὅμως ἡ ἐνέργεια αὕτη εἶχε ὥς ἀποτέλεσμα τὴν ἑτερογενεῖαν τῶν σκοπῶν, διότι ἡ πρὸς ἀντίστασιν θέλησις τοῦ λαοῦ ὄχι μόνον δὲν ἐκάμφθη, ἀλλὰ ἐχαλυβδῶθη καὶ ἐγιναντόθη μέχρι βαθμοῦ ὥστε τὰ κατ' ἀρχὴν ἀμυνόμενα ἑλληνικὰ στρατεύματα, ἡδρώσαν τὰς θέσεις τῶν καὶ ἀνέλαβον ἀντεπίθεσιν κατὰ τοῦ εἰσβολέως, διὸ ὀλιγοὶ μαχηταὶ ἐξορμῶσι ἀκάθεκτοι κατὰ μυριοπλασίον ἐχθρῶν καὶ ζητοῦν τὴν νίκην ἢ τὸν θάνατον. Δι' αἰθανμάστων θοράμβων καταλαμβάνουν τὴν Κορυθαῖαν καὶ προσάγουν τὸν ἀγῶνα πρὸς τὸ Πόγραδετς, τὴν Τρεμπεσίνα, πρὸς τὸ Ἀργυροκάστρον, Κλεισοῦρα—Τεπελένι καὶ ἄλλαχοῦ. ἀποτελοῦν δὲ περίτρανον τεκμήριον ὅτι οἱ Ἑθνικοὶ ἀγῶνες τῶν Ἑλλήνων διεξήγοντο διαρκῶς διὰ τῶν ἀδιμάστων ἠθικῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ ὄγκου τῆς ὕλης τοῦ σώματος.

Ἡ καθόδος τοῦ ἔθνους εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον διὰ μόνον τῶν ἀσθενῶν τοῦ δυνάμεων ἐναντίον κραταιοτάτου καὶ ἐπιφοβοτάτου ἐχθροῦ, ἀποτελεῖ περίτρανον ἀπόδειξιν ὅτι ἡ ἐρημία Ἑθνικὴ εὐψυχία παρέμεινε θαλερὰ ἐν τῇ ψυχῇ τῆς Φυλῆς καὶ τὸ γεγονός δὲ ὅτι ὑπερηφάνως καὶ διαπρυσίως διελαλήθη ὑπὸ

Ψάχτε σ' ὅλο τὸ πέρασμα τῆς ἀνθρωπότητος. Ὑπάρχει σὲ μιὰ χώρα ἓνα Ἀρχαδί, ἓνα Μεσολόγγι; ἓνα ἀλβανικὸ ἔπος;

Νὰ γιατί ἡ Ἑλλάδα μας θὰ παραμένῃ ἀθάνατη. Νὰ γιατί ἡ Ἑλλάδα μας εἶνε ἡ πιὸ μεγάλη Πατριδα τοῦ Κόσμου.

Σωτ. Γλυκ.

τῆς ἀγωνιζομένης Ἑλλάδος πρὸς σύμπαντα τὸν κόσμον τὸ ὀπότεον δικαίον τοῦ ἀναληφθέντος ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγῶνος ἀποτελεῖ ἀκραιφνῶς ἑλληνικὴν ἐκδήλωσιν ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς αἰετοτε εἶχε ἀγωνισθεῖ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ ἐδικαιοῦτο νὰ ἔχη στῖβον τῶν ἀγῶνων καὶ τῶν θοράμβων τοῦ ὁλόκληρου τὴν οἰκουμένην.

Ἡ ὅλη διεξαγωγή τοῦ ἀγῶνος ὑπὸ συσώμου τοῦ ἔθνους καὶ μετὰ ἐνιαίας διαθέσεως καὶ ἀκατανίκητου θελήσεως, διαδηλοῖ περὶφανῶς ὅτι καὶ τὸ Κοινωνικὸν συναίσθημα τῶν Ἑλλήνων παρέμεινε διηγεκὲς καὶ ἀναλλοίωτον καθ' ὅλας τὰς περιστάσεις τῆς πολυπύχου ἱστορίας τῶν καὶ ἐμφανίζει τὸν ἔθνικόν θοράμβον ὡς ἀποτέλεσμα τῆς κοινῆς τοῦ ἔθνους συνεκδήσεως.

Ἀλλὰ ἡ 28 Ὀκτωβρίου βαθύτερον κρινόμενη δὲν προσλαμβάνει μόνον μορφήν μεγαλειώδους ἱστορικοῦ γεγονότος, προσλαμβάνει αὐτόχρομα καὶ διεθνή σπουδαιότητα.

Ἡ γεωγραφικὴ θέσις τῆς Ἑλλάδος ἀνέκαθεν προεκάλεσε τὸν ἀνταγωνισμόν μεταξὺ τῶν μεγάλων Δυνάμεων τῆς Δύσεως διότι ἀποτελεῖ τὴν κλεῖδα τῆς Μεσογείου καὶ τὰς πύλας πρὸς τὴν Ἀνατολήν. Ταῦτα ἔχων ὑπ' ὄψει τοῦ ὁ κραταῖος ἀξίων

Ἡ Μονή, Ἀρχαδίου ἡ δίκην φρουρίου ἀγωνισαμένη ἀποθνήσκει ὡς Ἡφαίστειον. Τὰ Ψαρά δὲν εἶνε ἐπικώτερα. Τὸ Μεσολόγγιον δὲν εἶνε ὑψηλότερον.

Βίτωρ Οὐγκώ

ἐπεβουλεύθη τὴν ἀκεραιότητα τῆς Ἑλλάδος ἵνα λάβῃ τὰς κλεῖδας καὶ ἀνοίξῃ τὰς πύλας πρὸς τὴν Ἀνατολήν.

Ὅμως ἡ μεγαλειώδης ἀντίστασις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ἡ προέλασις εἰς Ἀλβανίαν τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἀνέτρεψε τὰ σχέδια τῶν ἐχθρῶν καὶ ἐπεβράδυνε ταῦτα κατὰ ὅκτω μῆνας. Οὕτω ἡ ἐπιβράδυνσις αὕτη ἀφ' ἑνὸς μὲν ἔδωσε τὸν χρόνον εἰς τοὺς Συμμάχους νὰ συγκροτηθῶσι, ἀφ' ἑτέρου δὲ καθυστέρησε τὴν κατὰ τῆς Ρωσσίας ἐπίθεσιν μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐπέλευσιν διὰ αὐτὴν τοῦ στρατηγοῦ χειμῶνος πρὶν τελεσθεῖ ἡ κατάληψις τῆς Μόσχας καὶ ἡ κατάρρευσις. Παρεκτός τούτων, ἡ νικηφόρος προέλασις τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ κατέρριψε τὸ δόγμα περὶ ἀητήτου τῷ ἄξονος καὶ κατέδειξεν ὅτι τὸ ἔνα σκέλος τοῦ ἡτο πῆλινον καὶ ἥνοιξε τὸ στάδιον πρὸς ἀνάληψιν ὑπὸ τῶν Συμμάχων ἐπιθέσεως ἐν Ἀφρική.

Τοῦτο δὲν ἐβράδυναν νὰ ἐννοήσωσι οἱ Σύμμαχοι διὸ καὶ ἔκτοτε διεκίχοντο ὅτι ἡ νίκη προῆλθεν ἐξ Ἑλλάδος. Ἀπετέλεσε κώδωνα χρυσοῦν, τοὺς ἥχους τοῦ ὁποῦ ἀκούοντες οἱ Σύμμαχοι καὶ οἱ ἡγέται αὐτῶν, ἐκλήθησαν νὰ ὁλοκληρώσωσι τὴν ἐλευθερίαν τῶν λαῶν καὶ διαφυλάξωσι τὴν ἰδίαν τῶν πολιτικὴν καὶ ἔθνικὴν ἀξιοπρέπειαν.

Δικαίως ὅθεν τὸ βαρυσήμαντον ἔθνικόν τοῦτο γεγονός τῆς ἐποποιίας τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940, ἐφορτάσθη καὶ ἐφέτος εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα μὲ κάθε μεγαλοπρέπειαν καὶ μὲ τὰς ἐνθουσιώδεις ἔθνικὰς ἐκδηλώσεις σύμπαντος τοῦ λαοῦ.

Γ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ Σταθ. Α'

Το τρίτο κείμενο δημοσιεύεται στο τεύχος 32 του Οκτωβρίου του 1950, γραμμένο από τον τότε Αρχηγό του Π.Σ. Ξεν. Αμμανίτη.

ΩΣ ΑΝΑ ΣΤΗΝ ΑΘΑΝΑΤΗ ΕΛΛΑΔΑ

του 'Αρχηγού του Π. Σώματος κ. ΞΕΝ. ΑΜΜΑΝΙΤΗ

28 'Οκτωβρίου 1940. Μιά ημερομηνία. "Ενας σταθμός. "Ενα ξεπέταγμα της "Απτεσης ελληνικής Νίκης καβάλα στο Βυζαντινό Δικέφαλο άετό. "Εσμιζε τοῦ Δαν'ίδ ἡ σφενδόνα με τὸ κλέφτικο καριοφυλλι καὶ τὸ μπουρλότο τοῦ Κανάρη ἀντιλάλησε στίς ἴδιες πάντα ἀκρογιαλιές τὸν παιᾶνα τῶν Σαλαμινομάχων.

28 'Οκτωβρίου: Φόβος καὶ τρόμος στίς ψυχές τῶν μεγάλων ἡττημένων μπροστά σιὰ ἑκατομμύρια τῶν σιδηρόφρακτων ἐπιδρομέων τῶν νέων Τσεγκίς Χαν καὶ Ταμερλάνων.

Σκλαβωμένη ἡ Εὐρώπη τρέμει κάτω ἀπὸ τὴ μπότα τοῦ καταχτητῆ. Μυριάδες ὑπερήφανος ἄλλοτε στρατὸς σέρνεται στίης αἰχμαλωσίας τὸ στρατόπεδα με τὴν ψυχὴ σκοτωμένη ἀπὸ τῆς βίας τῇ δύναμι.

28 'Οκτωβρίου: Γκρεμισμένοι στὴ γῇ οἱ ναοὶ τῆς ἐλευθερίας. Συντρίμια οἱ φάροι αἰῶνων πολιτισμοῦ. Παντοῦ καταχνιά καὶ σκοτιάδια καὶ νύχτα ἀτέλειωτη στίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων ποῦ δὲν νοιώθουν ξημέρωμα νὰ χαράζει, ποῦ δὲν βλέπουν ἀπὸ φῶς μίαν ἀχτίδα στὸν ὀρίζοντα γύρω.

Βουβαμάρα καὶ θάνατον σκιά στὴν Εὐρώπη ἐπάνω. Καὶ τοῦ ἡλίου οἱ ἀχτίδες δὲν θερμαίνουν ψυχές ἐλευθέρων ἀνθρώπων παρὰ σκέλεθρα μένον ποῦ τοῦ τάφου ζητοῦν τὴ γαλήνη.

28 'Οκτωβρίου: Ξεκινοῦν τοῦ Λεωνίδα οἱ τοιαῶσοι καὶ ἀπ' τὶς θερμοπύλες τὴν ἀθάνατη στενωπὸ, στίης 'Ηπείρου ξεχύνονται τ' ἀπάτητα κορφοβούνια. Μυρμηκιά τῶν ἐχθρῶν τὰ σιδερόφρακτα λεφούσια, λῦκοι καὶ ταῦροι καὶ κένταυροι, τῆς ἀποκαλύψεως τέρατα, τὴν 'Ελλάδα ὁρμοῦν νὰ σπαράξουν. Στὸ διάβα τους, τὴν κορυφὴ τῆς ψηλῶναι ἡ Πίνδος ποῦ λές καὶ τὰ οὐράνια ἐγγίζει τὰ δώματα καὶ ἀντιλαλεῖ σιὰ πέρατα ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου τὸ πρωτάκουστο «ΟΧΙ», μιᾶς φούχτας ἀνθρώπων. Μιᾶς φούχτας ἀνθρώπων ποῦ σιὰ ὀχτῶ ἑκατομμύρια ἀτσάλινες λόγχες ἀντιτάσσουν τὴν θέλησή τους νὰ ζήσουν ἐλεύθεροι ἢ ἐλεύθεροι νὰ πεθάνουν.

Καὶ νάτο τὸ Θαῦμα! Νικημένος, ντροπισμένος, με τὴν ψυχὴ σιὰ στόμα, σιὰ φευγάλα ζητεῖ σωτηρία ὁ στρατὸς τῶν θηρίων.

Ξαφνιασμένη ἡ Σκλάβια Εὐρώπη, με λαχτάρα ἀντικρούζει τῆς ἐλευθερίας τὸ φῶς, ποῦ ἡ δάδα σκορπᾷ τῆς 'Ελλάδας, τῆς 'Ελλάδας αὐτῆς ποῦ «ποτέ δὲν πεθαίνει», τῆς μικρῆς μας 'Ελλάδας, ποῦ γίγαντας σιάθηκε ἀκλόνητος πάντα στοὺς μεγάλους τοῦ κόσμου ἀγῶνες.

Ξαναγύρισ' ἡ ἐλπίδα καὶ πάλι σιῶν ἀνθρώπων τὶς σκλάβες ψυχές. Τοῦ Φερραίου τὰ λόγια τ' ἀθάνατα, σύνθημα ἐγιναν γιὰ τὸν κόσμο ὀλόκληρο τώρα καὶ τὰ ντροπισμένα τὰ ἔθνη ξαναβρῆκαν τὴ θέληση γιὰ νέους ἀγῶνες, ξανανοιώσαν τῆς λευτεριᾶς τὴν ἀτίμητη ἀξία καὶ ἀπὸ μᾶς διδαχθῆκαν πῶς

είναι «Καλύτερα μιᾶ ὥρας ἐλεύθερη ζωὴ παρὰ χιλιάδες χρόνια σκλαβιά καὶ φυλακὴ».

28 Ὀκτωβρίου 1950: Εὐλαβικοὶ προσκυνηταὶ στὸ μεγάλο τῆς θυσίας βωμό, καὶ φίλοι καὶ ἐχθροὶ τῆς Ἑλλάδας μας τῆς Αἰώνιας, μὲ θαυμασμό καὶ μὲ τρόμο, ξεφυλλίζουν τῇ ἱστορίας τὸ μεγάλο βιβλίο καὶ σταματοῦν στὴν ὁλόχρονη ἐκείνη σελίδα πού μιὰ τῆς λέξης μονάχα τόμους ὁλόκληρους εἶν' ἱκανὰ γεμίσει. Καὶ ἀντηχεῖ στοῦ πλανήτη τὰ πέρατα σὰν χαρὰ ἐπουράνιο μήνυμα μὰ καὶ σὰν Θεϊκὴ ἀπειλὴ κατάρτας καὶ τρόμου τῆς 28 Ὀκτωβρίου τὸ τιτάνειο «Ο ΧΙ».

Ὡσανὺ ψάλλετε καὶ φίλοι καὶ ἐχθροὶ στὴ χιλιόχρονη Ἑλλάδα, στὴν Ἑλλάδα αὐτὴ πού ποτὲς δὲν πεθαίνει, στὴ μικρὴ μας Ἑλλάδα πού μεγάλα διδάγματα στῶν αἰώνων τὸ πέρασμά νὰ σᾶς δίνει τῆς εἶναι γραμμένο.

Ὡσανὺ στὴν ἀθάνατη Ἑλλάδα.

Ξ. ΑΜΜΑΝΙΤΗΣ

Το τέταρτο κείμενο δημοσιεύεται στο τεύχος 33 του Νοεμβρίου του 1950, γραμμένο από τον Πυρ/τη Ν. Καστάνη.

Η 28^η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Κάτω από τὸν Ἑλληνικὸν οὐρανὸν ποὺ ἡ ἀμεριμνησία τοῦ γιδοβοσκοῦ ξεσπᾷ στὶς νότιες τῆς φλογέρας, γύρω στὰ κοσμοβούνια τῆς Ἑλληνικῆς ὑπαίθρου ποὺ τὸ ἀρώμα τοῦ θυμαριοῦ καὶ τοῦ σκίνου χαρίζουν τὴν ἄδολη ζωὴ στὰ ἑξῆς γραφικὰ, χωριοῦδαίκα τῆς φλειρηνικῆς Ἑλλάδος μὲ τὰ δαντελένια ἀκρογιαλὶά της, καὶ τέλος τὸ μέρος ποὺ ἔζησεν ὁ Περικλῆς, ὁ Πλάτων, ὁ Φειδίας, ὁ Εὐριπίδης, ὁ Σοφοκλῆς καὶ σειρὰ ἄλλων αὐτοφώτων ἀστέρων, ποὺ σὰν κληρονομιά ἄφησαν Ἀκρόπολι καὶ Παρθενῶνα,

Ὁμηρο καὶ Ἀντιγόνη, ξεκίνησαν γιὰ νὰ τὸ καταπατήσουν δ' αὐτὴν ἑκατομμύρια λόγχες τοῦ Μουσολίνι.

Ἐνα πρωτ'ι'νὸ, τὸ πρωτ'ι'νὸ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου στέλνεται ἀπὸ τὸν ἀλλόφρονα Νέρωνα τοῦ 1940 ἀμυαλὸς Λατίνος καὶ ζητᾷ νὰ κάμῃ κτῆμα του τὴν γενέτειρα τοῦ πολιτισμοῦ, τὸν τηλαυγὴ φάρο τῆς ἀνθρωπότητος, τοὺς νωποὺς ἀκόμη τάφους τοῦ Σκρά καὶ τοῦ Σαρανταπόρου, μὲ μόνον σκοπὸ τὴν ἱκανοποίησιν τῆς κατακτητικῆς μανίας τοῦ ἀφέντη του, μανία ποὺ ξέσπασε μὲ ὑπερλίτη, πρὶν λίγα χρόνια στὰ γυμνά κουφάρια τῆς Ἀβυσσυνίας.

Στὴν ποταπὴ πρότασί του ἕνα «ΟΧΙ» μιὰ ἄρνησις, ἕνα νέον «μολὼν λαβέ» μιὰ νεκρανάστασις τοῦ Λεωνίδα καὶ μιὰ συνέχεια ἡρωϊκῶν κατορθωμάτων ποὺ τὰ ἐκόσμησαν τὸ Ἀργυρόκαστρο, ὁ Μόραβα, Τράμπεσινα, Πρεμετὴ καὶ Τεπελένι, ἦτο ἡ ἀπάντησις.

Ὁ πλούσιος καὶ ὁ φτωχός, ὁ νέος καὶ ὁ γέρος, ὁ διανοούμενος καὶ ὁ ἐργάτης τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, ὅλοι μαζί, σ' ἕνα παλλαϊκὸ ξεσκήνωμα ἔτρεξαν γιὰ νὰ κρατήσουν μὲ τὸ καθάρισμα, Ἑλληνικὸ αἷμα τους τὴν λευτεριά τὴν ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά.

Καὶ ἔτσι ἡ 28^η Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 ἦλθε γιὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τίς προσδοκίαι τῶν προγόνων, ἦλθε σὰν ἕνας νέος Μιλτιάδης ν' ἀνατρέψῃ τοὺς κοκορόφτερους, τοὺς καραμπινιέρους καὶ τοὺς Λύκους τῆς Τροσκάνης ποὺ κάτω ἀπὸ τὴν σιδερένια πανοπλία τους, κάτω ἀπὸ τὰ κομπορημονοφανῆ ἐπίθετά τους καὶ πίσω ἀπὸ τοὺς μηχανοκινήτους δγκους τοῦ σιδήρου κρυβόταν ἡ τριφυλλότητα τοῦ Βενετσιάνικου τραγουδιοῦ καὶ τῆς Νοπολιτάνικης κιθάρας καὶ ὅχι ἡ Λεονταρίσια καρδιά τοῦ Τσολιᾶ ποὺ σὰν ἀπόγονος τοῦ Θεμιστοκλῆ καὶ τοῦ Διάκου ἐκόμισε τὸ ἀπὸ τρεῖς χιλιάδες χρόνια θεμελιωμένο Ἑλληνικὸ μεγαλεῖο.

Θεογνίκη 30)10)1950

Ν. ΚΑΣΤΑΝΗΣ π.α.τ.

Τα «ρεπορτάζ» από τις εκδηλώσεις εορτασμών της επετείου από τις Πυροσβεστικές Υπηρεσίες

Στα τεύχη του περιοδικού βρίσκουμε σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τον εορτασμό της επετείου του ΟΧΙ από τις Πυροσβεστικές Υπηρεσίες σε όλη την χώρα. Η φωτογραφική υποστήριξη των ειδήσεων αυτών αποτελούν σημαντικές ιστορικές αναφορές για την πυροσβεστική διαδρομή στον χρόνο.

Στο τεύχος 8 του Οκτωβρίου του 1948 υπάρχει σημαντικό φωτογραφικό υλικό από την παρέλαση των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Αθηνών και Πειραιώς.

Η παρέλασις τῆς Π. Υ. Ἀθηνῶν πρὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως

Οί ἐπί κεφαλῇ τῶν παρελθόντων μηχανοκινήτων τοῦ Πυρο-
σβεστικοῦ Σώματος: ὑποδιοικηταὶ α' Ἀθηνῶν κ.
Ι. Σαρακατσάνης καὶ Πειραιῶς κ. Σπ. Κλεώπας.

Γκρουπ Ἀξιωματικῶν τῶν Π. Ὑπηρεσιῶν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς με τοὺς
Διοικητάς των.

Εἶναι χαρακτηριστικό το απόσπασμα της περιγραφῆς της παρέλασης:

«Ιδιαίτερη εντύπωση ἔκαμεν εμφάνισις τοῦ οχήματος με τοὺς ἐπ' αὐτοῦ ἐπιβαίνοντας πυροσβέστες που ἔφερον τὰ καινούργη κόκκινα Ἀμερικάνικα σιδηρὰ κράνη, τὰς συσκευὰς οξυγόνου καὶ τὰς ἐξ ἀμιάντου λευκὰς στολὰς διασώσεως αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀπρόσβλητοι πυρός. ἦτο δὲ τόσοσ ὁ ἐνθουσιασμός τοῦ κόσμου διὰ τὴν πρωτοφανή ἐπιβλητικότητα καὶ μεγαλοπρέπεια τῆς παρελάσεως τῆς Π.Υ.Π. ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐξ αὐτῆς ἀντίληψιν τῆς ἀπολύτου κατοχυρώσεως τοῦ ἀπὸ τῆς πλευράς τῆς πυρασφάλειας, ὥστε τὸ ἐξεδήλωσε με χειροκροτήματα καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς διαδρομῆς τῆς.»

Στο τεύχος 9 τοῦ Νοεμβρίου τοῦ 1948 συνεχίζεται ἡ παρουσίαση τοῦ εορτασμοῦ τῆς ἐπετείου ἀπὸ Π.Υ. σὲ ὅλη τὴ χώρα

Ἡ παρέλασις τῆς Π.Υ. Βόλου κατὰ τὴν 25]10]48

Μετὰ τὴν παρέλασιν πρὸ τῆς Π.Υ. Βόλου. Ὅλοι οἱ Πυρο-
σβετικοὶ ὑπὸ ἀλλήλοις μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τοῦ
Διοικητοῦ τῶν

Από την παρέλασιν τῆς Π.Υ. Καλαμῶν κατὰ τὴν Ἑθνικὴν ἑορτὴν
τῆς 28 Ὀκτωβρίου.

Τμήμα τῆς Π.Υ. Πατρῶν με τὸν Διοικητὴν τῆς κ. Ι. Πουλῆν.

Στο τεύχος 20 του Οκτωβρίου του 1949 αποτυπώνεται ο εορτασμός του ΟΧΙ στην Αθήνα και Πειραιά, σε ένα αφιέρωμα

με το τον τίτλο «Η μεγαλειώδης παρέλασις της 28^{ης} Οκτωβρίου».Χαρακτηριστικές είναι οι φωτογραφίες:

Στο τεύχος 21 του Νοεμβρίου του 1949 συνεχίζεται η αποτύπωση της συμμετοχής του εορτασμού της ΟΧΙ από το Πυροσβεστικό Σώμα.

Ο Αρχηγός του Πυροσβεστικού Σώματος κ.Αντ.Τσιρογιάννης
εν των μέσω του Διοικητού Π.Υ. Πειραιώς κ.Κ.Λούμον, του
Διοικ.Β.Π.Σ. κ.Σ. Κλέωπα και άλλων αξιωματικών του Π.Σ.

Ο Διοικητής της Π.Υ. Χαλκίδος κ.Δ.Ρέκκος καταθέτων
στέφανον εις το Ηρώον των πεσόντων.

Ἡ ἐπέτειος τῆς κοσμοϊστορικῆς ἐποποιΐας τοῦ 1940, τῆς ἱστορικῆς 28ης Ὀκτωβρίου ποὺ ἔδειξε εἰς τὴν ἀνθρωπότητα διὰ τῆς πάντοτε πρωτοπόρου Ἑλλάδος, τὴν λεωφόρον τῆς τιμῆς καὶ τοῦ καθήκοντος, ἐφορτάθη καὶ εἰς τὸν Πειραιᾶ μετὰ μεγαλοπρέπεια ἐκχωριστῇ, λόγῳ καὶ τῆς συμμετοχῆς τοῦ εὐπορικοῦ στόλου, τῶν ἐλιμενισμένων πολεμικῶν μονίδων, τῶν εἰδικῶν πυροσβεστικῶν πλοιαρίων, καὶ γενικῶς τῶν διαφόρων πλωτῶν μέσων.

Ἡ Πυροσβεστικὴ Ὑπηρεσία διὰ τῆς ἐντυπωσιακῆς καὶ ἀψόγου συμμετοχῆς της, μετὰ τὰ ἀπαστράλλοντα μηχανοκίνητα,

τὸ πειθαρχημένον καὶ ἐπιβλητικὸ ἔμφυχον ὄλκόν της, μετὰ τὰς ἀρτίως κατηρτισμένας καὶ ἐφοδιασμένας μετὰ μάσκας ὀξυγόνου, στολὰς ἀμιάντου καὶ τὰ ἀμερικανικὰ ἰδιότυπα κράνη ὁμάδας διασώσεως, τὸ ἄριστον τοῦ κατάρτισμου καὶ ἐφοδιασμοῦ τῶν ὁποίων ὀφείλεται κυρίως εἰς τὰς προσπάθειάς τοῦ τέως Διοικητοῦ τῆς Π. Ὑ. Πειραιῶς καὶ νῦν ἀρχηγόντος τοῦ Πυροσβεστικοῦ Σώματος, κ. **Αἰτ. Τσιρογιάννη**, καὶ γενικῶς τὸ ὅλον τῆς ἐμφανίσεως τῆς Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας Πειραιῶς ἐνεποίησε δι' ἄλλην μίαν φορὰν ἐξαιρετικὴν ἐντύπωσιν εἰς τὰς Στρατιωτικὰς, Πολιτικὰς καὶ Διοικητικὰς Ἀρχάς, εἰς δὲ τὸν κόσμον ὃ ὁποῖος κατὰ χιλιάδας κατέκλυσε μέχρις ἀσφυξίας τὴν

ὁδοὺς διὰ τῶν ὁποίων θὰ διήρχοντο αἱ παρελάσεις ἐθνικαὶ δυνάμεις, τῆς Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας, οἱ ἡρώϊκοί μας ἀνάπηροι καὶ τραυματῆαι, τὰ σχολεῖα καὶ τὰ Σωματεῖα, τὸ αἶσθημα τῆς ὑπερηφανείας καὶ τῆς ἀσφαλείας. Διὰ τοῦτο καθ' ὅλην τὴν διαδρομὴν, ἐνθουσιαστικῶς κατεχρυσόκροτῃσε τὸ Γ' τοῦτο Σῶμα Ἀσφαλείας τοῦ τῆς Πυροσβεστικῆς τῆς Ὑπηρεσίας.

Ἡ Πυροσβεστικὴ Ὑπηρεσία Πειραιῶς, συμμετέσχε κατὰ τὴν παρέλασιν μετὰ δώδεκα ὀχήματα μετὰ ἐπὶ κεφαλῆς προπορευόμενον ἐπὶ τοῦ τῆς τῆς Ὑπηρεσίας τὸν Ὑποδιοικητὴν Α' κ. Σπ. Κλεώπαν, Διοικητὴν τοῦ Β' Πυροσβεστικοῦ Σταθμοῦ καὶ τῶν πυροσβεστικῶν πλοιαρίων.

Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς α' φάλαγγος εἶχε τεθῆ ὁ Σταθμάρχης Α' κ. Π. Ἀνεστόπουλος καὶ τῆς β' ὁ Ὑποδιοικητὴς Β' προὐσιτάμενος τοῦ τεχνικοῦ κλάδου τῆς Π. Ὑ. Πειραιῶς κ. Γ. Κακαβελάκης. Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὁμάδος διασώσεων εὐρίσκετο ὁ Ὑποδιοικητὴς Β' κ. Γ. Χριστόπουλος. Ἐπίσης συμμετέσχον καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ κκ. Γ. Ραγκούσης, Πέρος, Λεωνίδου, Βαλιαντός, Πολίτης Κ. Βυθούλας, Ζώης, Σπ. Σχινᾶς ἐπιβαίνων μοτοσυκλέτας, Βαλκανᾶς, Σελούντος, Χατζάρας, Δασκαλάκης κτλ. Ὁ νῦν Διοικητὴς τῆς Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας Πόλεως Πειραιῶς κ. Κων. Λούμος, μετὰ τὴν δοξολογίαν εἰς ἣν παρέστη μετὰ τῶν ἄλλων ἐπισήμων κατέθεσε ἐκ μέρους τῆς Π. Ὑ. Πειραιῶς πολυτελὴ δάφνινον στέφανον εἰς τὸ ἥρῳον τῶν πεσόντων κατὰ τοὺς ἀπελευθερωτικούς ἀγῶνας τοῦ ἔθνους. Ὁ Διοικητὴς Πειραιῶς κ. Κ. Λούμος, ἐπλαισιοῦτο ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικούς τῆς Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας Πειραιῶς, κ.κ. Παπακωστόπουλον, Εὔθ. καὶ Κοκοράκη Παν.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς τελετῆς ὁ Διοικητὴς τῆς Π. Ὑ. Π. κ. Κ. Λούμος ἐδέχθη τὰ συγχαρητήρια τῶν στρατιωτικῶν, πολιτικῶν καὶ διοικητικῶν Ἀρχῶν, τοῦ Βουλευτοῦ καὶ Προέδρου τοῦ Ο. Ἀ. Π. κ. Ν. Γεννηματῆ καὶ τῶν λοιπῶν ἐκπροσώπων τῆς γείτονος, διὰ τὴν τάξιν, πειθαρχίαν καὶ ἐπιβλητικὴν ἐμφάνισιν τῆς ὑπ' αὐτὸν Ὑπηρεσίας.

Εἰς τὴν Θεσσαλονίκην

Σὲ μιὰ ἀτμόσφαιρα πλημμυρισμένη ἀπὸ Ἑθνικὴ περιφάνεια καὶ ἑλληνικὴ ἔξαρση γιόρτασε καὶ τέτοιο ἡ Θεσσαλονίκη τὴν δική της γιορτὴν.

Κάτω ἀπὸ ἕναν ἑλληνικὸ ὀλογάλαζο οὐρανὸ καὶ ἕναν ἥλιον ντυμένον στὴ πιο ἐντονη πορφύρενια τοῦ λαμπερότητα ἡ πόλη θουτηγμένη στὸ λευκογάλαζο χρώμα τῶν ση. αἰῶν δημιουργοῦσε μὲ τὴν πρὸ γλυκεῖα ἀρμονία δίπλα στὸ θερμαϊκὸ τὸ ἀπαραίτητο πλαίσιο γιὰ τὸ γιόρτασμα τῆς μνήμης ἐνὸς τέτοιου τρανοῦ Ἑθνικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ μεγαλείου.

Τὰ θούρια καὶ τὰ ἐμβρατήρια ἀπὸ τὸ πρωὶ τῆς ἡμέρας τοῦ.

τῆς ἀποτελοῦσαν τὴν Ἑθνικὴ ὑπόκρουση στὸ γλυκὸ ζύμπνημα τῆς κοινωνίας τῆς Θεσσαλονίκης καὶ εἰς καμπάνιες τῶν ἐκκλησιῶν δίδαν καὶ αὐτὲς τὸν ρυθμὸ τους στὸ σύμπλεγμα τῆς Ἑθνικοθρησκευτικῆς ἀνατριχίλας, καλώντας τοὺς πιστοὺς στὴν λειτουργία τοῦ Πολυούχου τῆς πόλεως.

Πόσα δὲ συμβολίζει αὐτὴ ἡ ἔξαρση γιὰ τὴ Θεσσαλονίκη

«Ἐχει πλέον ἀποδειχθεῖ καθαρά, ὅτι τὸ πνεῦμα τῶν Ἁγίων τῆς Ἑλλάδος, ποὺ ἐκέρχισαν τὴν ἀθανάσιαν εἰς τὰς Θεομορφίας, ἐπιζῇ διὰ μέσου τῶν αἰώνων εἰς τὸν λαὸν τῆς χώρας αὐτῆς»

Ερ. Στίμφορν

μέρα καὶ στὸ θρησκευτικὸ τομέα τῆς Ἑθνικῆς μας ζωῆς; Ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά φέρνει στὴ μνήμη μας τὸ σπιθαμιαῖο Νέστωρα μὲ τὴν πίστη του καὶ τὴν εὐχή τοῦ Πολυούχου νὰ σαρώσει τὸν

ἀδάμαστο Λιαῖο, γεγονός ποὺ ἔχει τὴν ἀντιανακλωμένη ἀντιστοιχία του στὴν ἀκατάλυτη δύναμι τῆς σπιθαμιαίας σ' ἔκταση ἀλλ' ἀπεράνιου σὲ πίστη καὶ πεποίθηση Ἑλληνικῆς φυλῆς ποὺ ἐπιταγὴ τῆς μοίρας της εἶναι ν' ἀγωνίζεται πάντα κατὰ ἀδαμάστων καὶ πολυπληθεστάτων ἐχθρῶν μὲ ἀποτέλεσμα αἰώνως τὴν κατατρόπωσίν των, ἀφ' ἑτέρου φέρνει ἀκόμη στὴ μνήμη μας τὸν ἱστορικὸ Σταθμὸ τοῦ δοξασμένου 12 μὲ τὴν θριαμβευτικὴ εἴσοδο τοῦ Στρατηλάτη μας στὰ ἁγισμένα Ἑλληνικὰ χῶματα τῆς νύφης τοῦ θερμαϊκοῦ, θύμηση ποὺ κάνει τὸ σῶμα νὰ ριγῇ καὶ τὴν καρδιά νὰ πάλλῃ πρὸ ἐντονα, πρὸ Ἑλληνικὰ, πρὸ Ἑθνικὰ.

Ἐπομένως ἀπὸ τὴ δοξολογία στὸ καλλιτεχνικὸ Ναὸ τοῦ Πολυούχου παρισταμένων καὶ τῶν Α.Μ. τοῦ Βασιλικοῦ Τεμπλοῦ, ἔλαβε χώραν ἡ καθιερωμένη παρέλαση ἐνώπιον Ταύτου καὶ τῶν λοιπῶν ἐπισήμων.

Ἡ παρέλαση μπροστὰ στὸν ἐνδοξο γόνο τοῦ ἡρώϊκου Στρα-

τηλέτη του 12, πήρε περισσότερο Έθνικό ύψος από κάθε άλλη φορά. Το πέραςμα των διαφόρων παρελυνόντων στρατιωτικών μονάδων ανάμεσα στις οποίες ξεχώρη θέση είχε και η Πυροσβεστική Υπηρεσία Θεσσαλονίκης με τα λεβεντόκορμά της παιδιά και τα άπαστραπτοντά της όχηματα, σκορπούσε ορίγη ένθουσιασμού και προκαλούσε τα άπεύριστα χειροκροτήματα του κόσμου.

Η Πυροσβεστική Υπηρεσία Θεσσαλονίκης πήρε την πρόπουσα θέση ανάμεσα στα άλλα στρατιωτικά τμήματα σαν διακαίωση και αναγνώριση του άφανους άγώνος της δίπλα στις μαχόμενες δυνάμεις του Έθνους σ' όλους τους τομείς όπου οι δυνατότητές της το επέτρεψαν, στους λιμένες, στ' αεροδρόμια αλλά και στα μέτωπα με τους έπιστρατευμένους και διακριθέντας στα πεδία των μαχών άνδρες της.

Η άψογη εμφάνιση άνδρων και όχημάτων απέδειχνε ότι ανήκουν σε άριστα όργανωμένο και πειθαρχημένο Σώμα, πράγμα το όποιο προκαλέσε τα εύμενη σχόλια των θεατών και τας ιδιαίτερας εκδηλώσεις των.

Η φέτινή παρέλιση μπροστά στον Άνώτατο Άρχοντα, πήρε ακόμα την όψη πραγματικού θριάμβου, γιατί οι νωπές έποποιές του Βίτσι και του Γράμμου ήσαν τόσο κοντά που σκορπούσαν ολόκληρη την άπέραντη αίγλη της Νίκης και ζωνταίνευαν την παράλληλη περηφάνεια των συγχρόνων Έλλήνων ότι πίντοτε όταν ή μοίρα το καλεί, θ' άμυλλώνται σε θριάμβους τους προγόνους, γιατί ή πίστη πρός τη θρησκεία, ή αγάπη πρός την Πατρίδα, την Έλευθερία και την οίκογένεια, θ' άποτελούν τα πανάρχαια συστατικά της φυλής μας, που θα μεταβιβάζονται από γενεάς σε γενεάν, για να πιστοποιούν στους έχθρους και στους φίλους, πως ή Έλλάδα είτε Άρχαία είτε σύγχρονη, είναι ή Έλλάδα που ποτέ δέν πεθαίνει.

Δ. ΧΡΥΣΙΚΟΣ π.α.τ.

ΕΙς τας Πάτρας

Άπό ένωρίς την πρωίαν ή πόλις άπ' άκρου εις άκρον προσέλαβε πανηγυρικήν όψιν τάσφικτιώσα έν μέσω χιλιάδων σημαιών, εικόνων της Ιστορικής έπετείου και τέραστίων πατριωτικών επιγραφών.

Η Έναρξ του έορτασμού έδόθη την 7ην πρωινήν δια χαρμωσύνων κωδωνοκρουσιών όλων των εκκλησιών και χαρμωσύνων έθνικών θουρίων και έμβατηρίων άτινα έπαιάνιζεν ή Δημοτική Μουσική περιερχομένη τας όδους της πόλεως. Την 10ην π.μ. έτελέσθη δοξολογία έν τω Μητροπολιτικώ Ναώ παρισταμένων άπασών των Πολιτικών, Στρατιωτικών και Προξενικών Άρχων της πόλεως, έν οίς και ό Διοικητής της Π.Υ. Πατρών Δτής α' κ. Πουλής Ιωάννης, περιστοιχούμενος υπό ομάδος Αξικών της Υπηρεσίας. Την 11ην π. μ. έτελέσθη εις τό Μημείον του Άγνώστου Στρατιώτου έμπνημόσυνο, δέησις ήν επηκολούθησε κατάθεσις στεφάνων των Άρχων της πόλεως. Την 11.35 έτηρήθη ένός λεπτού σιγή εις άπασαν την πόλιν εις μνήμην των ένδόξων νεκρών μας.

Την 12ην μεσημβρινήν ώραν, ήρξατο παρέλασις πρὸ των έπισήμων Άρχων της πόλεως. Παρήλασαν κατ' άρχήν άπαντα τα Σχολεία, οι πρόσκοποι και αι οργανώσεις, τέλος δε έν μέσω ζητωκραυγών, επευφημιών και παντοειδών έθνικών εκδηλώσεων ήρχισε ή παρέλασις των ενόπλων Δυνάμεων.

Έλαβον μέρος ό Στρατός, τό Ναυτικόν, ή Άεροπορία, ή Χωροφυλακή, ή Αστυνομία Πόλεων και ή Πυροσβεστική

Υπηρεσία. Μηχανοκίνητα Τμήματα κατόπιν Διγής του Νο-
μάρχου δεν έλαβον μέρος διό και ή Πνρική Υπηρεσία Πα-
ρωών παρήλασε διά τμήματος άνδρων επικεφαλής του οποίου
ήτο ο υποδ. Β' κ. Προκοπίου Χαράλαμπος. Ο ένθουσιασμός και,
αί έπευφημίες του πλήθους ήσαν άνευ προηγουμένου κατά-
την παρέλασιν του Πυροσβεστικού τμήματος. Αι άνδρες του-
δίου με την άπαστράπτουσαν στολήν, τό αξιοπρεπές παρά-
τημα, τό άγέρωχον βάδισμα και την τηρηθεισαν στρατιωτι-
κήν τάξιν, κατεγοήτευσαν τάς τε Αοχάς και τόν λαόν της πό-
λεως. Ο Νομάρχης Αχαΐας διά της υπ' αριθ. 23601111149
Διγής, εξέφρασε την άπόλυτον ικανοποίησιν του και την ευα-
ρέσκειάν του διά την έπιτυχή ταύτην εμφάνισιν της Πυροσβε-
στικής Υπηρεσίας.

Στο Βόλο

Η ενάτη κατά σειράν έλτέριος του Ιστορικού «Ο Χ Ι»
τό όποιον έλάμπρυνε την νεωτέραν Έλληνικήν Ιστορίαν και
εδόξασε τόν Έλληνισμόν, έωρτάσθη εις την πόλιν του Βόλου
με έπιβλητικότητα, ένθουσιασμόν και με γενικήν συμμετοχήν
του λαού. Η πάλις σημασιολογία, πλημυρισμένη εις τά
έθνικά χρώματα, με έπιβλητική «ΟΧΙ» εις τεραστίας πινακί-
δας, άνηροτημένας εις κατατήματα και διαφόρους χώρους και
με διάφορα άλλα επίκαιρα έορταστικά συνθήματα, παρουσίαζε
όψιν πανηγυρικήν.

Από πρωΐα: οί κώδωνες των εκκλησιών ήχουν χαρμο-
σύνως, αι δε φιλαρμονικαί των Αήμων Παγασών και Νέας
Ίωνίας, περιήρχοντο εις τάς όδους της πόλεως, ανακρούουσαι
πατριωτικά έμβλήματα και δίδουσαι τό σύνθημα του έορτα-
σμού. Αι χαομόσυναι εκδηλώσεις και τά πατριωτικά άσματα
των νέων, οί όποιοι έβίβιζον προς τούς τόπους της συγκεν-
τρώσεως, έν συνδυασμώ προς τά πολεμικά θούρια του Ραδιο-
φωνικού Σταθμού της πόλεως, τά μεταδιδόμενα υπό των με-

Ο Διοικητής της Π.Υ. Ίωνίνων κ. Β. Παπαπέτρου καταθέτων
στεφανον εις τό Ηρώον των πεσόντων

γραφώνων, ἐδημιούργουν μίαν ἀτμόσφαιραν συγκινητικῆς πατριωτικῆς ἐξάρσεως ἐν μέσῳ τῆς ὁποίας ἐκινήθη πλήρης ἐνθουσιασμοῦ σύμπας ὁ λαὸς τοῦ Βόλου διὰ τὴν πανηγυρικήν τὴν μεγάλην ἐπέτειον μὲ σειρὰν αὐθουρήτων καὶ ἀσυγκρατήτων ἐθνικῶν ἐκδηλώσεων, αἱ ὁποῖαι ἔδωσαν ἓνα λαμπρὸν καὶ ἐπιβλητικὸν τὸν ὅλον ἔορτασμόν. Τὴν 10 30 π.μ. συμφώνως πρὸς τὸ ἐπίσημον πρόγραμμα τοῦ ἑορτασμοῦ, ἐτελέσθη εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν ἐπίσημος δοξολογία, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰωακείμ. Εἰς τὴν δοξολογίαν παρέστησαν: ὁ Νομάρχης Μαγνησίας κ. Σταματιάδης οἱ βουλευταὶ τοῦ Νομοῦ κ.κ. Ἀντωνόπουλος καὶ Φιλαιπίδης, ὁ Δήμαρχος Παγισῶν, ὁ Δήμαρχος Νέας Ἰωνίας κ. Βολίδης, ὁ Διοικητὴ τῆς 83ης περιοχῆς κ. Παπαδημητρίου, ὁ Διοικητὴς τοῦ Κέντρου Βασικῆς Ἐκπαίδευσως Βόλου κ. Καράγιωργας μετὰ τοῦ Ὑποδιοικητοῦ κ.

Κοτσώνη, ὁ Διοικητὴς τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Μαγνησίας κ. Ρωμαντζῆς μετὰ τοῦ Ὑποδιοικητοῦ κ. Ἀντυπάτη, ὁ ἀναπληρωτὴς τοῦ Διοικητοῦ τῆς Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας Βόλου κ. Πάλλιος Χρ. μετὰ τοῦ Σταθμάρχου κ. Καραχάλιου Π. καὶ οἱ λοιπαὶ Στρατιωτικαὶ καὶ πολιτικαὶ Ἀρχαὶ τῆς πόλεως. Ἐπίσης, παρευρέθησαν οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ξένων δογμάτων, τὰ Προεδρεῖα ὄλων τῶν ὁργανώσεων καὶ σωματείων, ὥς καὶ τὰ Προεδρεῖα τῶν ἀναπήρων, θυμάτων, τραυματιῶν πολέμου, παλαιῶν καὶ νέων πολεμιστῶν κ.κ.

Πρὸ τοῦ Ναοῦ εἶχον παραταχθῆ διὰ τὴν ἀπόδοσιν τιμῶν τμήματα-στρατοῦ καὶ ναυτικοῦ καὶ αἱ Φιλαρμονικαὶ τῶν Δήμων Παγισῶν καὶ Νέας Ἰωνίας. Ἐπίσης εἰς τὸν πρὸ τοῦ Ναοῦ χώρον εἶχον προσέλθει ἐν παρατάξει καὶ οἱ πολεμισταὶ τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος, οἱ παλαιοὶ πολεμιστοὶ καὶ τὰ προεδρεῖα διαφόρων ἐργατικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν ὁργανώσεων μετὰ τῶν λαβάρων των.

Ἡ τελετὴ τῆς δοξολογίας μετὰ τὸ πολυχρόνιον καὶ τὰς ζητωκραυγὰς τῶν ἐπισήμων καὶ τοῦ ἐκκλησιασματος ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, τοῦ Στρατοῦ καὶ τῶν Βασιλέων, ἔκλεισε μὲ τὸν ἐθνικὸν ὕμνον καὶ μὲ σύντομον ὁμιλίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ Ἀλβανικοῦ ἔπους καὶ τῶν ἀπελευθερωτικῶν ἀγώνων.

Μετὰ τὴν πέρας τῆς δοξολογίας οἱ ἐπίσημοι, προπορευομένης τῆς Φιλαρμονικῆς, κατηυθύνθησαν εἰς τὸ Ἡρώον, ὅπου ἐτελέσθη ἐπιμνημόσυνη δέσις χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιω-

«Αὐτὸ κραταεὶ ἀνάλαφρο μὲς στὴν ἀνεμοζάλη
τὸ ἀπὸ τοῦ κόσμου τῇ βοῇ πρεσβυτικῇ κεφάλι,
αὐτὸ τὸ λόγο θὰ σὰς πῶ, δὲν ἔχω ἄλλο κανένα:
Μεθυστέ μετ' ἀθάνατο κρασί τοῦ Εἰκοσιένα.»

Κωστῆς Παλαμᾶς

τάτου καὶ ὁ κ. Νομάρχης κατέθεσε στέφανον, εἰς τὸ μνημεῖον τῶν πεσόντων ἐκ μέρους τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν ἐμπορικῶν, ἐπαγγελματικῶν καὶ ἐργατικῶν ὁργανώσεων τῆς πόλεως. Κατὰ τὴν 11 35' ὥραν ἐτελέσθη ἐνὸς λεπτοῦ σιγῇ, (δοθέντος τοῦ συνθήματος ἐνάρξεως διὰ σειρῆνος) εἰς μνήμην τῶν ἡρωϊκῶν νεκρῶν.

Τὴν 12,5' μεσημβρινὴν ἐνώπιον τοῦ Στρατιωτικοῦ Διοικητοῦ καὶ τοῦ κ. Νομάρχου ἤρχισεν ἡ παρέλασις τῶν μελῶν τῶν πατριωτικῶν ὁργανώσεων, τῶν σχολείων καὶ τοῦ στρατοῦ μετὰ τῆς Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας, ἥτις ἔκλειε τὴν παρέλασιν. Παρήλασαν κατὰ σειρὰν πρὸ τῶν ἐπισήμων οἱ ἀνάπηροὶ τῶν πολέμων 1912-1922, οἱ ἀνάπηροὶ τοῦ πολέμου 40-41, τὰ θύματα τῶν πολέμων 1912-1941, τὰ θύματα φασισμού, οἱ τραυματῖαι πολέμου 40-41, οἱ Μακεδονομάχοι, οἱ παλαιοὶ πολεμισταὶ τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος καὶ τοῦ Νόμου 751, οἱ ἐθνικισταὶ ἀγωνισταὶ 1941-44, τραυματῖαι τοῦ Γράμμου καὶ τοῦ Βίτσι,

ἀδελφαὶ νοσοκόμοι τοῦ ἐν Βόλῳ τμήματος ἐρυθροῦ Στανροῦ, οἱ τρόφιμοι τῆς παιδοπόλεως Ἀγγιάς, οἱ μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι τῶν Δημοτικῶν σχολείων Βόλου, οἱ τρόφιμοι τοῦ Ὁρφανοτροφείου καὶ τοῦ Ἀσύλου, οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριαι τῶν Γυμνασίων Ἀρρένων καὶ Θηλέων, τῆς ἐμπορικῆς Σχολῆς, τοῦ Ἑλληνογαλλικοῦ Γυμνασίου Θηλέων, τῶν Σχολῶν Ὑπομηχανικῶν, οἱ Ἀλκιμοὶ, αἱ ὁδηγοί, τὰ Λυκόπουλα οἱ Πρόσκοποι οἱ Ναυτοπρόσκοποι καὶ τελευταῖα παρήλασαν τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἐν μέσῳ ἐνθουσιωδῶν ἐκδηλώσεων καὶ χειροκροτημάτων τοῦ πλήθους. Μετεῖχον τμήμα τῆς Ε.Σ.Α., αἱ ἡμέματα τοῦ ναυτικοῦ, μονάδες τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν δυνάμεων καταδρομῶν, τμήματα μηχανοκινήτων μέσων, τῶν διαβιβάσεων, τῆς ἀεροπορίας, νοσοκομειακὰ αὐτοκίνητα καὶ ἡ Πυροσβεστικὴ Ὑπηρεσία Βόλου ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Σταθμάρχου Β' τάξεως κ. Καραχάλιου Παναγιώτου καὶ τοῦ Ἀρχιοδηγοῦ Α' τάξεως κ. Καραμπῆ Χρήστου, ἡ συγκρότησις τῆς ὁποίας ἀπετελεῖτο ἀπὸ μίαν μοτοσυκλέταν, ἀπὸ δύο ὑδροπύρα ὀχήματα Φέντεριλ, θαναύσια χρωματισμένα καὶ ἀπαστροπτινὰ μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν φερομένων κλιμάκων καὶ λοιπῶν ἐξαρτημάτων, εἰς τοὺς προβολεῖς τῶν ὁποίων ἀνεγράφετο καλλιτεχνικώτατα τὸ ἱστορικὸν «ΟΧΙ» καὶ ἀπὸ ἓν ἡμιφοριτγὸν ὄχημα τῶν 3)4 ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐφέροντο αἱ δύο φορηταὶ ἀντλῖαι τῆς Ὑπηρεσίας ἀπαστροπτινῶν ἐκ τῆς καθαριότητος καὶ θαναύσια χρωματισμένα. Ἡ ἐμφάνισις καὶ διέλευσις τῆς Π.Υ. Βόλου ἐνεποίησε ζωηροτάτην ἐντύπωσιν καὶ ἐνθουσιασμόν. Τὴν Πυροσβεστικὴν Ὑπηρεσίαν, τὰ παραληροῦντα ἀπὸ ἐνθουσιασμόν πλήθη τοῦ κόσμου ὑπεδέχοντο μὲ ἀνελῶδη χειροκροτήματα καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν διαδρομὴν πρὸ τῶν ἐπισήμων καὶ κατὰ μῆκος τοῦ παρالياκοῦ χώρου.

Τὸν ἀναπληρωτὴν Διοικητὴν τῆς Π.Υ. Βόλου Σταθμάρχην α' τάξεως κ. Πάλλιον Χρήστον, ὅστις εὐρίσκετο εἰς τὸν χώρον ἐνθα εἰ ἐπίσημοι, συνεχάρη ὁ Στρατιωτικὸς Διοικητὴς τῆς 83ης περιοχῆς κ. Παπαδημητρίου Πασχ. καὶ λοιποὶ ἐπίσημοι ὄχι μόνον διὰ τὴν τάξιν καὶ ἐπιβλητικότητα, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀρίστην ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐμφάνισιν καὶ ἀπέριτον μεγαλοπρέπειαν τῆς ὑπ' αὐτὸν Ὑπηρεσίας, ἡ ὁποία δημολογουμένως ὁφείλεται καὶ εἰς τὴν φιλότιμον προσπάθειαν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαλλήλων.

Ὁ αὐτὸς Διοικητὴς ὁλως ἰδιαίτερος ἐδέχθη τὰ συγχαρητήρια τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τῆς 83ης περιοχῆς, τοῦ Κ.Β.Ε.Β. τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἀερολιμένος Βόλου καὶ λοιπῶν παρίσταμένων ἐπισήμων.

Τὸ ἐσφρας ὁλόκληρος ἡ πόλις ἐφωταγωγῆθη τὰ δὲ εἰς τὸν λιμένα εὐρίσκόμενα πολεμικὰ καὶ λοιπά πλοῖα ἠλεκτροφωτίσθησαν. Ἐν δὲ ἐξ αὐτῶν τὸ ΤΟΥΒΑΣ Α. 2 μὲ τεράστια ἀναγεγραμμένον τὸ ἱστορικὸν «ΟΧΙ» καὶ λαμπρότατα φωταγωγημένον, ἔκανε διαφόρους ἐλιγμούς ἐντὸς τοῦ λιμένος, προκαλοῦν οὕτω τὸν θαυμασμόν τοῦ πλήθους τῶν ἐν τῇ παραλίᾳ περιπατητῶν. Ἐπηκολούθησε καὶ ἡ δὴν ἐσπερινὴν ὥραν λαμπροφωρία προπορευομένης τῆς φιλαρμονικῆς τοῦ Δήμου διὰ τοῦ παρالياκοῦ χώρου καὶ τῶν ὁδῶν τῆς πόλεως καὶ ἔτσι ἔκλεισεν ἡ ἐνάτη ἐπέτειος τῆς ἱστορικῆς ἡμέρας τῆς Νίκης τοῦ Πνεύματος κατὰ τοῦ Ὑλισμοῦ καὶ τῆς Βίας.

ΠΑΝ. ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΣ Σταθμάρχης β'

Ἀπὸ τὴν παρέλασιν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου ἐν Κερκίῳ

Στο τεύχος 32 του Οκτωβρίου 1950 περιγράφεται η συμμετοχή του Πυροσβεστικού Σώματος στις εορταστικές εκδηλώσεις της πόλης του Πειραιά

Η ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗΝ ΕΟΡΤΗΝ

«Η ημέρα της επέτειου του κοσμοϊστορικού »Ο Χ Ι« και της αξιοθαυμάστου έποποιίας των Ήπειρωτικών βουνών οπόθεν υπεδείχθη εις τον κόσμον ο δρόμος της τιμής και της ελευθερίας, εωρτάσθη και εις τον Πειραιά μετά εξαιρετικής λαμπρότητος λόγω και της συμμετοχής των έλμενισμένων πο-

λεμικών μονάδων, των πυροσβεστικών πλοαρίων και των έμπορικων σκαφών, που σημαυσιότοια έδιναν έναν ιδιαίτερον εορταστικόν και έθνικόν τόνον, μέσα εις τον όλον πλούσιον διάκοσμον της πόλεως.

Η Πυροσβεστική Ύπηρεσία Πειραιώς, διά της επιβλητικής και άφύογου συμμετοχής της με τα άπαστρόπιντα μηχανοκίνητά της και το πευθαρχημένο και διαλεκτό προσωπικό της που τόσοσν άριώς το έχει εφοδιάσει ο έκλεκτός Διοικητής της κ. Ά. Τσιρογιάννης, ένεποίησε εξαιρετον έντύπωσιν εις τας Άρχάς αλλά και εις τας χιλιάδας του κοινού, το όποιον κατε-

χειροκρότησε και επευφήμησε την λαμπράν Πυροσβεστικήν του Ύπηρεσίαν. Ιδιαίτερον όλως έντύπωσιν έπροξένησε ή εμφάνισις των οχημάτων με τους πυροσβεστικούς ύπαλλήλους τους φέροντας στολάς εξ άμάντου, μάσκας δρυγόνου και τα ιδιότυπα άμερικανικά κράνη.

Μετά την δοξολογίαν, ο Διοικητής της Π.Υ. πόλεως Πειραιώς κ. Α. Τσιρογιάννης μετά του έπιτελείου του εκ του Ύποδιοικητού Α' κ. Β. Παπαβασιλείου του Σταθμάρχου κ. Εύθ. Παπακωστοπούλου άφου κατέθεσε πολυτελή στέφανον εις το μνημείον του Άγνώστου Στρατιώτου παρηκολούθησε μετά των λοιπών Άρχων και έπισήμων, την παρέλασιν δεχθείς τελικώς τα συγχαρητήρια των παρευρεθέντων.

Έπί κεφαλής της παρέλάσεως είχε τεθή ο Διοικητής του Β' Π. Σταθμού κ. Σπ Κλεώπας. Έπίσης έλαβον μέρος οι άξιωματικοί κκ. Γ. Κακαβελάκης, Γ. Χρηστόπουλος, Αθ Σελ. λούντος, Π. Αναστόπουλος Δ. Ραγκούσης, Γ. Σβολόπουλος, Ν. Βυθούλας Β. Βαλκανάς, Βαλλιανάτος, Π. Κοκοράκης, Λεωνίδου, Γ. Ζώης και Ν. Δασκαλάκης.

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Πατρίδα μας γλυκιά κι' εύλογήμη
άπ' τους πιο όμοιους Θεούς, τη λευτεριά σου
Μέ το αίμα των παιδιών σου ζυμωμένη
επιβουλεύη ο έχθρος. Τό άνέρασμά σου

Πρός την κορφή της ποθητής ελπίσης
ήρθε με τό στρατό του να έμποδίση,
διαλαλάντας πως: Λύττερη να μείνης
δέν τό μπορείς... Τί έτσι προστάζει ή φύση!

«Οί μικροί στούς τρανοίς να γονατίζουν!»
Κι' είπες: «Μικρή κι' αν είμαι, ή δύναμή μου
άπέραντη είναι, γιατί με στηρίζουν
οί θεϊκοί Έλληνές μου, οί πρόμαχοί μου».

Κι' ώρκησαν στη φωνή σου τά παιδιά σου
και στούς βράχους της Πίνδου με τό άτσάλι,
έχάραξαν. Έλλάδα τ' όνομά σου
γιά την αλωνιότητα και πάλι.

ΣΟΤ. ΣΚΙΠΗΣ
Άκαδημαϊκός

Άγοράζετε την «ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗΝ ΗΧΩ»

Στο τεύχος 33 του Νοεμβρίου 1950 περιγράφεται η συμμετοχή του Πυροσβεστικού Σώματος στις εορταστικές εκδηλώσεις σε όλη τη χώρα

Ο ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ

ΤΗΣ 28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΕΝ ΒΟΛΩ

Ἡ δεκάτη κατὰ ἰσὶν ἐπέτειος τοῦ ἱστορικοῦ Ο Χ Ι στὴν πόλιν τοῦ Βόλου εορτάσθη μετὰ πάσης ἐπιβλητικότητος, λαμπρότητος καὶ μεγαλοπρεπείας.

Ἀπὸ πρῶτης οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν ἤχουν χαρμωσύνως, αἱ φιλαρμονικαὶ τοῦ Δήμου περὶ ἑλκοντο τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως, ἀναρροῦνσαι πατριωτικὰ ἐμβατήρια καὶ θούρια, δίδουσαι τὸ σύνθημα τοῦ εορτασμοῦ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ πατριωτικὰ καὶ πολεμικὰ θούρια τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς

Ἡ Π. Υ. Βόλου μετ' ἐπικεφαλῆς τὸν Σταθμ. κ. Π. Καραχάλιον παραλαύει ὑπὸ τὰ χειροκροτήματα τοῦ κόσμου τὴν 28/10/50.

πόλεως τὰ μεταδιδόμενα ὑπὸ τῶν μεγαφώνων. Οὕτω ἐδημιουργήθη μία ἀτμόσφαιρα συγκινητικῆς πατριωτικῆς ἐξάρσεως.

Τὴν 10 ὥραν π. π. ἐτελέσθη εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν ἐπίσημος δοξολογία, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰωακείμ.

Εἰς τὴν δοξολογίαν παρέστησαν ὁ Νομάρχης Μαγνησίας κ. Σωτ. Σταματιάδης, ὁ Βουλευτὴς κ. Νικ. Παπαγεωργίου, οἱ Δήμαρχοι Παγασῶν καὶ Νέας Ἰωνίας, ὁ Διοικητὴς τῆς 83ης Στρατιωτικῆς Διοικήσεως κ. Κοντόπουλος, ὁ Διοικητὴς τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς κ. Μήτσου μετὰ τοῦ Ὑποδιοικητοῦ του κ. Ἀντυπάτη, ὁ Διοικητὴς τῆς Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας Βόλου κ. Ζούκος Παν. μετὰ τοῦ Σταθμάρχου κ. Καραχάλιον Παν. ὁ Διοικητὴς τῆς Γεν. Ἀσφαλείας κ. Μαράκας, ὁ Διοικητὴς τῆς Τουριστικῆς Ἀστυνομίας κ. Καραγιάννης, ὁ κ. Διμενάρχης αἱ λοιπαὶ Στρατιωτικαὶ καὶ πολιτικαὶ Ἀρχαὶ τῆς πόλεως καὶ τὰ Προεδρεῖα ὄλων τῶν ὁργανώσεων καὶ Σωματείων, παλαιῶν καὶ νέων πολεμιστῶν κλπ. σύμφωνα μετὰ τὸ ἐπίσημον τῆς τελετῆς πρόγραμμα.

Πρὸ τοῦ Ναοῦ εἶχε παραταχθῆ διὰ τὴν ἀπόδοσιν τιμῶν τμήμα στρατοῦ καὶ ἡ Φιλαρμονικὴ τοῦ Δήμου Παγασῶν.

Ἡ Δοξολογία μετὰ τὸ πολυχρόνιον καὶ τὰς ζητωκραυγὰς τῶν ἐπισήμων ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους, τοῦ Στρατοῦ καὶ τοῦ Βασιλέως, ἔκλεισε μετὰ τὸν Ἐθνικὸν Ὕμνον καὶ μετὰ σύντομον ὁμιλίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου ἐπὶ τῆς σημασίας τῶν ἀπελευθερωτικῶν ἀγώνων. Μετὰ τὸ πέρας τῆς δοξολογίας οἱ ἐπίσημοι, προπορευόμενοι τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου καὶ τοῦ κλήρου, κατευθύνθησαν περὶ εἰς τὸ Ἡρώον, ὅπου ἐτελέσθη ἐπιμνημόσυνος Δέησις χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας ὁ κ. Νομάρχης κατέθεσεν στέφανον εἰς τὸ Μνημεῖον τῶν πεσόντων ἐκ μέρους τῶν Δημοσίων κλ. Ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν ἐμπορικῶν, ἐργατικῶν ὁργανώσεων τῆς πόλεως, ἐπίσης στέφανον κατέθεσεν καὶ ὁ κ. Διοικητὴς τῆς 83ης Στρατιωτικῆς Διοικήσεως, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἐτηρήθη σιγὴ ἐνὸς λεπτοῦ εἰς μνήμην τῶν ἡρώων νεκρῶν.

Τὴν 11 καὶ 35' ὥραν ἀφ' οὗ ἐξεφωνήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ρεγκούκου ὁ πανηγυρικός τῆς ἡμέρας εἰς τὸν πρὸ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, χώρον, ἤρχισεν ἡ παρέλασις διὰ τῆς παραλιακῆς ὁδοῦ τῶν Ἀργοναυτῶν πρὸ τῶν ἐπισήμων καὶ ἀφ' οὗ παρήλασαν πρῶτον ἡ Μουσικὴ τοῦ Δήμου καὶ λοιπαὶ κατὰ σειρὰν ὁργανώσεις Θυμάτων καὶ ἀναπήφων πολέμου, παλαιοὶ πολεμισταὶ (ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπαξιωματικοὶ) κλπ. ὁργανώσεις, σωματεῖα.

•Ο Ἀρχηγὸς τοῦ Πυροσβεστικοῦ Σώματος κ. Ξεν. Ἀρμανίτης, ὁ ὑπα-
πιστὴς Ὑποδ. κ. Β. Ζαφειρόπουλος, ὁ διοικητὴς Π.Υ. Κερέρας
κ. Κ. Δημακάκος, ὁ ἀρχιοδ. κ. Λεκαράκος καὶ οἱ ὑπάλληλοι φωτογρα-
φοῦμενοι εἰς τὴν Πυροσβεστικὴ Ὑπηρεσίαν Κερέρας.

•Ἡ Πυροσβεστικὴ Ὑπηρεσία Ξάνθης

Δημοτικὰ σχολεῖα, Γυμνάσια, ἐμπορικὴ Σχολή, Σχολὴ Ὑπομη-
χανικῶν, Σχολὴ Καλογραιῶν, Σῶμα Ἑλλήνων Προσκόπων,
Ἑλλήνων Ἀκλίκων, Ἑλληνίδων Ὀδηγῶν, ἤρχισεν ἐν μέσῳ
ἐνθουσιῶδων ἐκδηλώσεων τοῦ πλήθους, ἡ παρέλασις τῶν στρα-
τιωτικῶν τμημάτων ἥτις ἐκλείσεν μὲ τὰ μηχανοκίνητα τμήματα
τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας Βόλου ὑπὸ τὴν
ἡγεσίαν τοῦ Σταθμαρχοῦ β. κ. Καραχάλιου Παναγιώτου καὶ
τοῦ Ἀρχιοδηγοῦ Α', κ. Καραμπῆ Χρήστου. Ἡ συγκρότησις
τῆς Π.Υ. Βόλου ἀποτελεῖτο ἀπὸ ἐν ἡμιφορηγὸν τζιπ-Ντόντς
τῶν 3)4 ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶχον τοποθετηθῇ ἀπαστράπτουσαι
αἱ φορηταὶ ἀνιλῖαι, ἀπὸ δύο ὑδροφόρα ΦΕΝΤΕΡΑΛΛ λαμ-
ποκοποῦν ἐκ τῆς καθαριότητος καὶ ἀρίστα χρωματισμένα, εἰς
τοὺς φανούς τῶν ὁποίων ἀνεγράφετο καλλιτεχνικώτατα τὸ ἱ-
στορικὸν «Ο ΧΙ»

Ἡ ὄντως ἀρίστη καὶ ἐπιβλητικὴ ἐμφάνισις τῶν ὀχημάτων
τῆς Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας Βόλου ἐνεποίησε βαθεῖαν αἰ-
σθησιν κατὰ τὴν διέλευσίν των πρὸ τῶν ἐπισήμων καὶ καθ'
ὄλην τὴν διαδρομὴν, τὰ παραπληροῦντα δὲ ἀπὸ ἐνθουσιασμὸν
πλήθην ὑποδέχοντο μὲ ζωνρὰ καὶ ἐνθουσιῶδη χειροκροτήματα
καὶ ζητωκραυγὰς τὴν Πυροσβεστικὴν των Ὑπηρεσίαν.

Τὸν Διοικητὴν τῆς Π.Υ. Βόλου κ. Παν. Ζοῦκον ὁσitis εὖ-
ρίσκετο εἰς τὸν χώρον μετὰ τῶν ἐπισήμων συνεχάρησαν οἱ ἐπί-
σημοι ὅχι μόνον διὰ τὴν τάξιν καὶ ἐπιβλητικότητα, ἀλλὰ καὶ
διὰ τὴν ἀρίστην ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐμφάνισιν καὶ ἀπέριττον
μεγαλοπρέπειαν τῆς ὑπ' αὐτὸν Ὑπηρεσίας, πράγμα ποῦ ὁμολο-
γουμένως ὀφείλεται εἰς τὰς ἀόκνους καὶ φιλοτίμους προσπα-
θείας αὐτοῦ καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπσπλήλων
Κολακευτικὰ ἐπίσης λόγια διὰ τὴν Π.Υ. Βόλου ἀνέγραψαν κα-
αὶ τοπικαὶ Ἐφημερίδες τοῦ Βόλου.

ΠΑΝΑΓ ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΣ
Σταθμαρχος β'

ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝ. ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ 28^{ης} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΕΙΣ ΣΤΑΣ ΠΑΤΡΑΣ

Με ὅλως ἐξαιρετικὴν μεγαλοπρέπειαν ἐωρτάσθη καὶ ἐφέτος εἰς τὴν πόλιν μας ἡ 10^η ἐπέτειος τοῦ ἱστορικοῦ «ΟΧΙ»

Ἀπὸ τῆς προηγουμένης, ἡ πόλις μας ἐπλεεν εἰς τὸ γαλανόλευκον. Δημόσια καὶ ἰδιωτικά καταστήματα, οἰκίαι, δρόμοι καὶ πλατεῖαι, ἦσαν σημαιοστόλιστα. Ὁ σημαιοστολισμὸς οὗτος:

προέδιδε χαρμόσυνον καὶ εορταστικὸν τόνον καθ' ἅπασαν τὴν πόλιν.

Τὴν 10^{ην} π.μ. ἐτελέσθη εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν ἐπίσημος δοξολογία κατὰ τὴν ὁποίαν ἐχροοστάτησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πατρῶν κ. Θεόκλητος. Παρέστησαν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἀεροπορίας κ. Βγενόπουλος ὡς ἐκπ. ὥσωπος τῆς Κυβερνήσεως, ὁ γενικὸς ἐπιθεωρητὴς τοῦ Στρατοῦ Ἀντιστρατήγος κ. Βεντήρης, ὁ Στρ. Διοικητὴς κ. Βλάχος ὁ Δημάρχος κ. Λαμπρινόπουλος, ὁ Διοικητὴς τῆς Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας πόλεως Πατρῶν κ. Ι. Πουλῆς, Διοικητὴς Α' μετὰ τοῦ Σταθμάρχου

κ. Γ. Ἀντωνοπούλου. Οἱ Πρόξενοι Ἀμερικῆς καὶ Μεγ. Βρεταννίας, ὁ Ἀστυν. Διωντῆς Κωνσταντίνου κ. ἄ.

Τὴν 10,50 δοθέντος τοῦ σήματος ἐτηρήθη εἰς ὅλην τὴν πόλιν ἐνὸς λεπτοῦ σιγῇ εἰς μνήμην τῶν ἐνδόξων νεκρῶν.

Τὴν 11^{ην} ἐγένετο θαυμασιὰ παρέλασις πρὸ τῶν ἐπισήμων ἱσταμένων εἰς τὴν πλατεῖαν Βασ. Κωνσταντίνου.

Χιλιάδες λαοὺ εἶχον καταλάβει τὰ πεζοδρόμια τῆς ὁδοῦ Αγ. Ἀνδρέου καὶ τοὺς ἐξώστας τῶν οἰκιῶν καὶ ξενοδοχείων. Ἐναντι τῶν ἐπισήμων ἐποθετήθησαν οἱ ἀνάπηροι τῶν τελευταίων πολέμων. Ἡ Δημοτικὴ Μουσικὴ εἶχεν θέσιν παραπλεύρως τῶν ἀναπήρων καὶ ἔναντι τῶν ἐπισήμων. Πρῶτοι παρήλασαν μετ' ἐπικεφαλῆς τὰς σημαίας τῶν οἱ τραυματῖαι καὶ οἱ πολεμισταὶ ὅλων τῶν πολέμων, ἠκολούθουν δὲ, τὰ λάβαρα τῶν Σωματείων μετ' αὐτοὺς προέδρους καὶ τὰ διοικητικὰ συμβούλια τῆς δυνάμεως τοῦ Ἐργατ. Κέντρου. Ἐν συνεχείᾳ παρήλασαν τὰ διάφορα σχολεῖα θηλέων καὶ ἀρρένων οἱ πρόσκοποι οἱ ὁδηγοί, τὰ λυκόπουλα καὶ τέλος οἱ ἔνοπλοι Δυνάμεις. Τούτων προηγεῖτο ἡ μουσικὴ τῆς Σχολῆς ὑπαξιωματικῶν καὶ ἠκολού-

Η ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΣΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟΝ ΤΩΥ ΑΡΚΑΔΙΟΥ

Ἡ Πυροσβεστική Ὑπηρεσία Ρεθύμνης ἀντιπροσωπεύθη ἐπαξίως εἰς τὴν ἐπέτειον τοῦ δλοκαυτώματος τοῦ Ἀρκαδίου.

Ὁ Σταθμάρχης κ. Σωτ. Δημητρίου, ἐκτελῶν καθήκοντα Διοικητοῦ, καὶ συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ο.α.τ. Νεράτζη Σπυρ. καὶ τοῦ π.α.τ. Ματζαβὰ Ἀνδρ. κατέθεσε βαρύτιμον ἐκ δάφνης στέφανον μετὰ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἡ Πυροσβεστική Ὑπηρεσία Ρεθύμνης στοὺς δλοκαυθέντες ἥρωας Ἀρκαδίου».

Ὡς γνωστὸν κατὰ τὴν ἐπέτειον τοῦ δλοκαυτώματος Ἀρκαδίου παρέστησαν ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Σοφ. Βενιζέλος, οἱ Ὑπουργοὶ κκ. Νατ. Ζέρβας καὶ Κοθρῆς καὶ πλείστοι ἄλλοι, οἵτινες καὶ συνεχώρησαν τὸν Σταθ. κ. Σ. Δημητρίου.

Ἡ Πυροσβεστική Ὑπηρεσία Χανίων, Κρήτης μετὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς κ. Στ. Μόφορη, καὶ τῶν ἀξιωματικῶν.

Ἡ Πυροσβεστική Ὑπηρεσία Χανίων παρελαύνουσα κατὰ τὴν ἐπέτειον τοῦ ἱστορικοῦ «ΟΧΙ» 28ην Ὀκτωβρίου

θουν τμήματα τῆς Σχολῆς τὰ ὅποια μετὰ τὸ παρὰστημὰ των καὶ τὸν ταχὺν βηματισμὸν των ἐνεθουσίασαν τὰ πλήθη καὶ κατεχειροκροτήθησαν. Ἐν συνεχείᾳ ἠκολούθησαν τμήματα τοῦ Ναυτικοῦ, τῆς Ἀεροπορίας, τῆς Σχολῆς Χωροφυλακῆς, τῆς Ἀστυνομίας πόλεων καὶ τέλος ἐκλείσεν τὴν παρελάσιν τμήμα τῆς Πυρ. Ὑπηρεσίας τὸ ὁποῖον ἐγένετο ὡς κατὰ τὴν ἐπέτειον τῶν ἀποτελούντων αὐτὸ ἀνδρῶν. Μετὰ τὸ πέρας τῆς παρελάσεως ὁ Διοικητὴς τῆς Π.Υ. κ. Ι. Πουλῆς ἐδέχθη τὰ συγχαρητήρια τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Στρατοῦ, Στρατηγοῦ κ. Βενιζέλου τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, τοῦ Στ. Διοικητοῦ κ. Βλάχου τοῦ κ. Νομάρχου τοῦ κ. Δημάρχου καὶ ὄλων τῶν λοιπῶν Ἀρχῶν.

Τὴν ἐσπέραν ὡργανώθη ὑπὸ τοῦ Δήμου λαμπαδοφορία, μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας ἐδόθη εἰς τὴν κλίμακα τῆς ὁδοῦ Ἀγ. Νικολάου ἐορτή, καθ' ἣν ἐγένετο ἡ ἀναπαράστασις τοῦ ἔπους τῆς Ἀλβανίας, σημειώσασα ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν.

ΑΓΓΡΑΦΙΑΣ ΚΩΝΣΤ. π.α.τ.

Οι Έλληνες Πυροσβέστες στο Εθνικό Έπος του 1940

Στα πρώτα τεύχη του περιοδικού υπάρχουν εξαιρετικά κείμενα -προσωπικές αφηγηματικές περιγραφές πυροσβεστικών υπαλλήλων που μετείχαν στο «εθνικό έπος». Το κοντινό της χρονικής απόστασης από τα γεγονότα, κάνουν αυτές τις περιγραφές πραγματικά ιστορικά αρχεία.

Στο τεύχος 5 του Ιουλίου του 1948 ο Διοικητής της Π.Υ. Ηρακλείου Κ. Καρδίτσης περιγράφει τη μάχη του Ηρακλείου της Κρήτης:

19 Μαΐου 1941. 'Ημέρα Δεσφίερα. Τό μεσονύκτιον σημαίνει συναγεμμός, ὁ ὁποῖος διαρκεῖ ἕως τὸ πρωῒ καὶ συνεχίζεται καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν. Κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτοῦ ἄλλεπάλληλα κύματα Γερμανικῶν ἀεροπλάνων πολυβολοῦν καὶ ρίχνουν βόμβες ἐκρηκτικὰς καὶ ἐμπρηστικὰς ἐντὸς καὶ εἰς τὰ πύργια τῆς πόλεως τοῦ 'Ηρακλείου. Μία πραγματικὴ κόλασις πυρὸς καὶ σιδήρου συγκλονίζει τὰ πάντα καὶ ἐνσπείρει τὸν τρόμον εἰς τοὺς πολίτας τῆς πόλεως, οἱ ὅποιοι μὲ σπαρακτικὰς κραυγὰς ἐπικαλοῦνται τὴν Παναγίαν, διὰ τὴν σωτηρίαν τους.

Ἡ πόλις, ὁ λιμὴν, τὸ ἀεροδρόμιον καὶ γενικῶς κάθε στρατιωτικὸς στόχος βομβαρδίζεται. Κακὸς οἰωνὸς αὐτός. Εἰς τὸ 'Αγγλικὸν Φρουροχέλιον ἐπικρατεῖ μεγάλη κίνησις, ὁμοίως καὶ εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Διοίκησιν. Μέσα εἰς τὴν δραστηριότητα αὐτὴν φθάνει μία σκληρὴ εἰδησις. Ἐφυγαν γιὰ τὴν Αἴγυπτον καὶ ἄλλοι Ὑπουργοί. Τί θὰ γίνῃ; Κανεὶς δὲν γνωρίζει. Ὁ κόσμος πανικόβλητος φεύγει ἐσπευσμένως διὰ τὰ χωριά, ἡ πόλις ἀπονεκροῦται, καὶ βλέπει κανεὶς μόνο στρατιῶτες, χωροφύλακες καὶ τοὺς ὀλίγους, ἀλλὰ ἡσυχικοὺς πυροσβέστες, οἱ ὅποιοι μὲ πραγματικὴ θυσία τοῦ ἑαυτοῦ ἀνθρώπινου δυνάμι, εὐρίσκονται εἰς τὸ ἔργον τους.

Ὡρα 1840' τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας ἔληξεν ὁ συναγεμμός, ὁ ὁποῖος ἐκράτησεν ἐπὶ 18 ὥρας συνεχῶς. Μετὰ τὴν λήξιν ἀμέσως ὁ ὑπογραφόμενος ἀνέρχομαι εἰς τὸ παρατηρητήριον, διὰ νὰ ἴδω τὴν πόλιν γενικῶς.

Φοίκη!! Φλόγες καὶ καπνοὶ ἐδέσποζαν τὴν πόλιν.

Τὴν νύκτα καὶ μετὰ τὴν καταστολὴν μέρους τῶν πυρκαϊῶν καὶ δὴ μόνον τῶν ἐντὸς τῆς πόλεως τοιούτων, καθ' ὅσον αἱ ἐκτὸς τῆς πόλεως τοιαῦται, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ κατὰσβεσθοῦν, λόγῳ τῶν γερμανικῶν πολυβολισμῶν καὶ λίαν κατεσκευασμένοι, νηοτικοὶ ἀλλὰ μὲ ὑψηλὸν τὸ ἡθικόν, κατεκλίδημεν.

20 Μαΐου 1941 ἡμέρα Τρίτη. Τὴν πρωΐαν καὶ ὥρα 518' ἐσήμανε συναγεμμός. Τὰ ἀντιαεροπορικὰ βάλλουν, ἀλλὰ κατ' ἀραιὰ διαστήματα. Τὰ ἀεροπλάνα κατὰ δεκάδας πετοῦν εἰς χαμηλὸν ὕψος ὥστε νὰ φαίνονται οἱ ἀεροπόροι βομβαρδίζουσι καὶ πολυβολοῦν. Ἐπανάληψις τοῦ χθεσινοῦ πανικοῦ. Εἰς τὸ παρατηρητήριον, ὅπου εὐρίσκομαι μᾶς πολυβολοῦν καὶ μᾶς ρίχνουν βόμβες, ἀνευ ὅμως ἀποτελέσματος. Ὁ Ἅγιος Μηνᾶς μᾶς βοηθεῖ.

Ἐξαφνα βλέπουμε πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις μεγάλες πυρκαϊαί. Ἡ πόλις καίεται. Κάτι μᾶς λέγει ἐνδομύχως διὰ τὰ συμβῆ καὶ ἄλλο κάτι, ἴσως πολὺ σοβαρώτερον καὶ ὁ Θεὸς ἅς βάλῃ τὸ

χέρι του καὶ νὰ μᾶς βοηθήσῃ Ὁ συνα-
γεγμὸς διαρκεῖ, ἐνῶ τὰ ρολόγια δείχνουν
ᾠραν 1630' καὶ ἡμεῖς ἐξηντλημένοι καὶ
νηστικοὶ ἀπὸ τῆς πρωτῆς ἐργαζόμεθα
διὰ τὴν καταστολὴν τῶν πυρκαϊῶν, χω-
ρὶς νὰ παύωμεν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπιβλέπω-
μεν ἀπὸ τοῦ παραιτηρίου τὰς ἀνάγκας
κλπ, ζητήματα τῆς ὅλης ἐργασίας μᾶς.
Τὰ κύματα τῶν ἀεροπλάνων γίνονται
πυκνότερα. Ὁ δριζὼν γίνεται μαῖρος
ἀπὸ τὰ μηχανικὰ πουλιά, ποὺ ἔρχονται
καὶ ἐνσπεύρουν τὸν θάνατον καὶ τὴν
καταστροφὴν. Τὸ λιμάνι καὶ τὸ ἀερο-
δρόμιον εἶναι οἱ μεγαλύτεραι στόχοι.
Βαπόρια καὶ ἰστιοφόρα ἐντὸς τοῦ λιμέ-
νος βυθίζονται, ἐνῶ τ' ἀντισεροπορικὰ
σιγοῦν πλέον. Τί θὰ γίνῃ; Ἡ Παναγία
ᾧς μᾶς βοηθήσῃ

Δυστυχῶς ὅμως τὰ γερμανικὰ πουλιά
ὀργάνουν τὸ Ἡράκλειον ἀνενόχλητα,
διότι οὔτε ἐν ἀεροπλάνον συμμαχικὸν
δέν ὤπηχε δι' ἄμυναν. Ἡ ᾠρα
ἐπροχώρησε καὶ εἶναι πλέον 1730'
καὶ ὁ οὐρανὸς ἐμαύρισε γιὰ καλὰ ἀπὸ
τὰ μηχανικὰ πουλιά. Ἐμεῖς σκυμένοι
στὸ παραιτηρητήριόν μας βλέπουμε τ'
ἀεροπλάνα νὰ κατευθύνωνται πρὸς τὸ
Ἡράκλειον. Μεταξὺ ὅμως αὐτῶν ἦσαν
καὶ κάτι θεόρατα ἀεροπλάνα, τὰ ὁποῖα,
ὦ Θεέ μου, ἄραγε θὰ εἶχαν βόμβες ἀνά-
λογες τοῦ μεγέθους τῶν; Ἄν ναι, τότε
τί θὰ γίνῃ; Καὶ νὰ τί ἀπεδείχθη ὅτι
εἶχαν αὐτὰ τὰ θεόρατα ἀεροπλάνα.

Εἰς τὸ ἀεροδρόμιον, εἰς τὸ Ξεροπότα-
μον, καὶ εἰς τὴν Θέρισον βλέπουμε ξα-
φνικὰ ἄσπρες φοῦσκες νὰ κατέρχωνται
πρὸς τὴν γῆν. Τὰ μάτια μας ἄν καὶ κου-
ρασμένα ἀναγνωρίζουν ὅτι πρόκειται
περὶ ἀλεξιπτωτιστῶν, οἱ ὁποῖοι κυκλώ-
νουν τὸ Ἡράκλειον. Καὶ ἀμέσως ἀκοῦμε
τὰ πολυβόλα, τὰ τουφέκια νὰ κροτοῦν.
Ἡ μάχη ἄρχισε. .

Κατέρχομαι τοῦ παραιτηρηρίου καὶ κα-
τευθύνομαι εἰς τὴν Σιρατιωτικὴν Διοί-
κησιν, ὅπου βλέπω νὰ ἐπικρατῇ νευρι-
κότης καὶ ἀνησυχία. Διαταγαὶ ἐκδίδονται
συνεχῶς, μεγάλη κίνησις ἀγγελιοφόρων.
Ἀναφέρω περὶ τῆς ἐμφανίσεως ἀλεξι-
πτωτιστῶν. Ὅλοι κινοῦνται, ἐνῶ τ'
ἀεροπλάνα ἐξακολουθοῦν νὰ βομβαρδι-
ζοῦν καὶ νὰ πολυβολοῦν τὴν πόλιν, πρὸς
ἀπασχόλησιν τῶν ἀμυνομένων καὶ πρὸς
ὑποστήριξιν τῶν ἀλεξιπτωτιστῶν. Οἱ
δρόμοι εἶναι γεμάτοι ἀπ' ὄχλους. Τὰ
σύρματα τοῦ ἡλεκτρικοῦ καὶ τηλεφώνων
κατεστράφησαν. Καὶ τὰ ἐντὸς τῆς πό-
λεως ἐρείπια ἐπλήθυναν.

Ἡ μάχη ἐξακολουθεῖ, ἄν καὶ τὸ με-
σονύκτιον πλησιάζει. χωρὶς οἱ ἀλεξι-
πτωτισταὶ νὰ κατορθώσουν νὰ πλησιά-
σουν τὰ τείχη τῆς πόλεως.

Μεγάλες βόμβες πέφτουν, ἐνῶ ἡ γῆ
σειέται καὶ τὰ σπίτια τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλ-
λο γκρεμίζονται. Τὰ σπυρίγματα τῶν

βομβῶν μᾶς προκαλοῦν τὴν ἀγωνίαν καὶ τὸ ἐρώτημα, τί θὰ γίνῃ ; θὰ καταστρέψουν τὴν πόλιν ;

Ρίχνουν, ρίχνουν, χωρὶς τέλος. Εἶναι ἄσωστες καὶ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὶς μετρήσῃ.

21 Μαΐου 1944 ἡμέρα Τετάρτη Ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα ἔχει κοπάσει ὁ βομβαρδισμὸς καὶ ἡ μάχη καὶ αἱ καταφθάνουσαι πληροφοροὶ εἶναι λίαν εὐχάριοι, διότι, ὥς λέγουν, ἐξεκαθαρίσθησαν οἱ ἀλεξιπτωτισταί. Δόξα τῷ Θεῷ... ἀλλὰ νὰ καὶ πάλιν, ἂν καὶ πολὺ πρωτὶ ἀκόμη, νέα κύματα ἀεροπλάνων ἐμφανίζονται. Νέα τραγωδία καὶ πάλιν ἀρχίζει. Νέες βόμβες, νέοι πολυβολισμοί, ἄλλοι ἀλεξιπτωτισταὶ πέφτουν. Ἀλλὰ μέσα στὴν ἀντάρα αὐτῇ τοῦ κακοῦ τὰ ἡρωϊκὰ παιδιὰ τῆς πυρροσβεστικῆς ὑπηρεσίας λησμονοῦν τὸν θάνατον καὶ ἂν καὶ εὐρίσκονται μέσα σὲ πολυβολισμοὺς καὶ βομβαρδισμὸν ἐν τούτοις ἐργάζονται. Τοῖχοι γροισμένοι, πόρτες καὶ παράθυρα ἔχουν κλείσει τοὺς στενοὺς δρόμους τῆς πόλεως καὶ τὰ ἐρείπια ὥς ἄμορφος μάζα ἔχουν συσσωρευθεῖ παντοῦ. Τὶς τραγικὲς αὐτῶρες, τῆς φωτιᾶς καὶ τοῦ τρόμου, μᾶς ἀνακουφίζουν αἱ εἰδήσεις ποὺ καταφθάνουν, ὅτι οἱ ἀλεξιπτωτισταὶ παντοῦ ἐξολοθρεύονται καὶ δὲν θὰ μποῖν στὴν πόλιν. Πράγματι καὶ τὴν ἡμέραν αὐτὴν δὲν κοιώρθωσαν νὰ τὴν καταλάβουν.

22 Μαΐου 1941 ἡμέρα Πέμπτη Ἡ ὥρα εἶναι 255' ποὺ ὅλοι μας μὲ τὸ τραγούδι στὰ χεῖλη καὶ ἀκμαῖον τὸ ἠθικὸν περιμένουμε νὰ ξημερώσῃ γιὰ νὰ δοῦμε, ἂν θὰ ὑπάρξῃ συνέχεια. Ἐνῶ ὁ συναγερμὸς τῆς χθὲς δὲν ἔχει λήξει, ἰδοὺ νέος συναγερμὸς, αὐτὴν τὴν φορὰν διωὸς ὄχι διὰ σειρήνων, λόγῳ τῆς καταστροφῆς των, ἀλλὰ μὲ τὴν θέαν καὶ βοὴν τῶν ἀεροπλάνων ποὺ μᾶς ἀναγκάζουν νὰ βρεθοῦμε στὸ πόδι. Νέα κύματα καταφθάνουν καὶ βομβαρδίζουν, νέοι ἀλεξιπτωτισταὶ ρίχνονται πέριξ τῆς πόλεως καὶ ἡ μάχη ξαναρχίζει. Οἱ Ἀγγλοὶ φεύγουν πρὸς Μεσσαράν, καὶ εἰς τακτικὸς στρατιωτικὸς σχηματισμὸς, ἀλλὰ μὴ νὰν πολῖτες δυνάμενοι νὰ φέρουν ὅπλα, ἐν συνεργασία μὲ τοὺς ἐλαχίστους στρατιώτας μας, καλοῦνται, ἂν θέλουν, νὰ πολεμήσουν τὸν εἰσχωρήσαντα πλέον εἰς τὴν πόλιν ἐχθρὸν. Ἐν τούτοις οἱ ἡρωῖκοὶ Κρητὲς κατώρθωσαν, ἐν συνεργασία μὲ τοὺς στρατιωτικοὺς καὶ χωροφύλακας, οἵτινες ἐπέδειξαν πρωτοφανῆ ἀνδρείαν, νὰ ἐκδιώξουν πάλιν τοὺς Γερμανοὺς ἀπὸ τὴν πόλιν.

22 Μαΐου 1941 ἡμέρα Παρασκευή Συνέχεια βομβαρδισμῶν μὲ συνεχεῖς πυρκαϊᾶς ποὺ εἶναι ἀδύνατον πλέον νὰ καταπολεμηθοῦν, λόγῳ τῆς καταστροφῆς τῶν πυρροσβεστικῶν αὐτοκινήτων. Οἱ Γερμανοὶ κατέλαβον τὰ ὑψώματα τῆς

πόλεως και από διάφορα σημεία εισέρχονται μαχόμενοι εντός αυτής, ενώ οι ήρωικοί υπερασπισταί αμύνονται. Τοῦτο διαρκεῖ ὅλην τὴν ἡμέραν.

21 Μαΐου 1941 *ἡμέρα Σάββατον* Συνέχεια τῆς πτώσεως ἀλεξιπτωτιστῶν ὑπὸ τῶν ἀεροπλάνων. ἀλλὰ χωρὶς βομβαρδισμούς, διότι οἱ ἀλεξιπτωτισταὶ εὐρίσκονται μαχόμενοι ἐντὸς τῆς πόλεως καὶ τὴν κτυποῦν μὲ ὄλμους. Εὐρισκόμεθα πλέον κοντὰ στὴ σκλαβιά καὶ τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς γλυτώσῃ. "Ὅσα ραδιόφωνα λειτουργοῦν μὲ μπαταρία, λόγῳ τῆς καταστροφῆς τῶν ηλεκτρικῶν συρμάτων, ἐξυμνοῦν τὴν ΜΑΧΗΝ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ καὶ τοὺς ἡρωϊκοὺς υπερασπιστάς, ἐνῶ ἡ σκλαβιά ἀπλώσε πλέον τὸν πέπλον τῆς καὶ στὴν Ἡρωϊκὴ Κρήτην. "Ἐστὶ τὴν 29ην Μαΐου ὑπεγράφη ἡ παράδοσις τῆς πόλεως" διότι αἱ μάχαι συνεχίζοντο ἔξω αὐτῆς ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας.

Ἡράκλειον 15)7)48

Στο τεύχος 8 του Οκτωβρίου του 1948 δημοσιεύεται το κείμενο με τον τίτλο «ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΑ ΣΤΟΥΚΑΣ». Περιγράφοντας τη συμμετοχή των Πυροσβεστών το Μάη του 1941 στα Χανιά.

Βρισκόμαστε στὶς 21 τοῦ Μαΐ τοῦ 1941. Μόλις εἶχε ξημερώσει καὶ οἱ σειρήνες ἀρχισαν τὸ συναγερμό.

Πιάσαμε πάλι πρωτὶ-πρωτὶ δουλειά, ἐφύγε ὁ κόσμος τρέχοντας στὰ καταφύγια.

Ἦταν ἡ πρώτη μέρα τῆς ἐπιθέσεως

Ἡ Πυροσβεστικὴ Ὑπηρεσία Χανίων κατὰ τὴν τελευταίαν ὑποδοχὴν τῶν Βασιλέων μας

τῶν Γερμανῶν στὴ μάχη τῆς Κρήτης.

Στὰ Χανιά ἡ παθητικὴ ἀφράμυνα εἶχε ὀργανωθῇ ἀπὸ τίς ἀρχές τοῦ πολέ-

μου. Οἱ σκοποὶ ἄγρυπνοι βρίσκονταν στὰ καμπαναριά τῶν ἑκκλησιῶν καὶ βόλεις ἔπερναν τὸ σύνθημα ἀπὸ τὶς σειρήνες χτυποῦσαν σύγχρονα σιναγερμὸ. Ὁ μεγαλύτερος κίνδυνος ἀπειλοῦσε τὰ μέσα Χανιά, τὴν παλιὰ πόλιν, μετὸς στενοὺς, δρόμους καὶ τὰ πυκνοχτισμένα σπίτια τὸνα μετ' ἄλλο κολλητὰ, τὰ περισσότερα μὲ ξύλινους τσατμάδες. Μιὰ πυρκαϊὰ δύσκολα θὰ μπορούσε ἐδῶ νὰ περιορισθῇ. Κι' ἄρχισαν οἱ πυρκαϊῆς μετὸν βομβαρδισμό τῶν Γερμανῶν. Πιάνει φωτιά ἕνα πατωματάδικο στὴν ὁδὸ Μπετόλο καὶ τὴν οὖνον μετὰ τριώρο ὑπεράνθρωπο ἄγωνα. Κ' ὕστερα ἀπὸ τέσσερες μέρες στὶς 25 τοῦ Μάη, ἀρχίζει ἡ μεγάλη πυρκαϊὰ τῶν Χανίων, πὺν ἔκαμε στάχτη τὶς παλιὰς συνοικίες, τοῦ Καστελλιοῦ καὶ τῆς Σπλάντζιας. Οἱ ὑπὸ τὸν δραστήριον καὶ ἀποφασιστικὸν κ Σ. Μόφορην γεναῖοι προσβέστες τρέχουν ἀμέσως, ἐπὶ τόπου κι' ἀρχίζουν τὴ δουλειά τους. Μὰ νὰ πὺν χτυποῦν οἱ κιμπάνες πάλιν. Νέο κύμα Στούκας ἔρχεται ν' ἀδειάη τὶς βόμβες του στὴ μαρτυρικὴ, ἀλλ' ἡρωϊκὴ πόλιν. Τί νὰ κάνουν; Θὰ πάνε στὸ καταφύγιον ὅπως ὅλος ὁ κόσμος, ἀφίνοντας τὴ φωτιά νὰ προχωρῇ; "Οχι! Συνεχίζουν τὴν προσπάθειά τους, ἐνῶ ἀκούγονται οἱ ἐκκρήξεις ἀπὸ τὶς βόμβες πὺν πέφτουν.

— Καλεφθῆτε! τοὺς φωνάζουν οἱ σκοποὶ, ἀπὸ τὰ ψηλότερα σπίτια καὶ ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν πλατεία Βενιζέλου (Συντριβάνι).

Μὰ αὐτοὶ ἐξακολουθοῦν ψύχραιμα τὴν ὑπηρεσίαν τους, ἐνῶ πάνω τους πετοῦν κι' ὅλας τὰ βομβαρδιστικὰ γερμανικὰ Στούκας. "Ετσι «πολέμησαν» οἱ πυ-

Ὁ στολισμὸς τῆς εἰσόδου τῆς Π. Υ. Χ.

ροσβέστες τῶν Χανίων στὴ μάχην τῆς Κρήτης.

Στὸ Κράτος τώρα ἀπόκειται ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν αὐτοθυσίαν, πὺν ἔδειξαν τι ἀξέχαστες ἐκεῖνες ἡρωϊκὰς ἡμέρες, δίδοντες τοὺς τὶς ἡθικὰς τοῦλάχιστον ἀμοιβές.

Μιν. Νικολ.

Στο τεύχος 9 του Νοεμβρίου του 1948 δημοσιεύεται το κείμενο με τον τίτλο «Η συμμετοχή του Πυροσβεστικού Σώματος στο έπος του 1940», γραμμένο από τον Αρχιοδηγό Γρ.Ζώνη, το οποίο συνεχίζεται στο τεύχος 10 του Δεκεμβρίου του 1948, το τεύχος 26 του Απριλίου του 1950

Κυριακή βράδυ 27 Ὀκτωβρίου 1940. Γλεντούσαμε στοὺς Δημήτρηδες στὰ Κουπόνια καὶ εἶχαμε ξεχαστῇ στὸ κρασί. Κεῖνο τὸ βράδυ στάθηκε σημαντικό. Ἴσως νάτανε καὶ ἓνα ἀπὸ τὰ ὠραιότερα τῆς ζωῆς μας. Γλεντήσαμε γιὰ καλὰ, λές καὶ προαισθανόμαστε τὴ μπόρα ποὺ θὰ μᾶς συνέπαιρνε κι’

Τὸ 10ον Πυροσβεστικὸν Συνεργεῖον
Παγκρατίου τὸ 1940

ἀπ’ τὴν ὁποία οἱ πῶ πολλοὶ δὲν δόσαμε τὸ παρὸν. Ἀρχὰ πιά, θάτανε, ὥς δύο ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα, ἀποφασίσσαμε νὰ τὸ διαλύσουμε. Βγήκαμε στὸ δρόμο ὅπου μᾶς περιόριμεν τὸ λεωφορεῖο ἑνὸς φίλου. Ἡ νύχτα ἦταν ἤρεμη. Γλυκερὶ ἡ νύχτα ὠθινοπορινὴ ποὺ μᾶς ἔκανε νὰ αἰσθανόμα

στε ὅλο τὸ μεγαλεῖο τοῦ Δημιουργοῦ. Νύχτα τόσο ἤρεμη ποὺ τίποτε δὲν προδίδε τὴν τρικυμία ποὺ μᾶς περιόριε.

Λίγα μέτρα πῶ κάτω, μαθαίναμε τὸ μεγάλο ἄγγελμα. Ἕνας ἀστυφύλακας ἦταν ὁ μαντατοφόρος. Φίλος καλὸς κι’ αὐτὸς μόλις μᾶς γνώρισε μᾶς σταμάτησε καὶ μᾶς εἶπε τὰ νέα. «Ζήτω ἡ Ἑλλάδα μας», ἦταν ἡ ἀπάντησί μας κι’ ὅπως ἔμαστε στὸ κέφι, τραβήξαμε κατ’ εὐθεία γιὰ τὴν ὑπηρεσία μας γιὰ νὰ μάθουμε. «πῶς καὶ τί». τὰ περιστατικὰ μὲ κάθε λεπτομέρεια.

Οἱ συνάδελφοι ἀναστατωμένοι συζητοῦσαν κι' ἐκεῖνοι τὴν εἶδησι. Τὸ πρῶτ' ὁ Διοικητὴς μας κ. Δημ. Ἀντωνόπουλος, ἕνας ἀληθινὸς πατριώτης, ποὺ ἤξερε νὰ ἐμπνέη στοὺς ἄνδρες τοῦ τοῦ σεβασμὸ καὶ τὴν ἀγάπῃ, μᾶς ἀνεκοίνωσε ἐπίσημα τὸ γεγονός μ' ἕνα ὑπέροχο ἐμπνευσμένο τοῦ λόγου, δονούμενο ἀπὸ φιλοπατρία. Καὶ τὸ πανηγύρι ἀρχίζει πρῶτ'—πρῶτ' μὲ τίς σειρῆνες ποὺ ἐμπνέσανε τὸν ἀνύποπτο κόσμον καὶ τὸν κίνησαν νὰ βγαίνει στὰ παράθυρα καὶ τίς πόρτες ἀγουροῦσ' ἐμπνέμενος καὶ νὰ ζητήτῃ πληροσφορίες. Σὲ λίγο ὅμως οἱ ἐφημερίδες καὶ τὰ ραδιόφωνα διελάλουν στὸν κατάπληκτο κόσμον τὴν εἶδησι: «Ἡ Ἰταλία τὸ πρῶτ' στίς 4 ἡ ὥρα ἐκήρυξε τὸν πόλεμον εἰς τὴν Ἑλλάδα.»

Ἔτσι, μέσα σ' ἕνα ἐνθουσιασμὸ καὶ σ' ἕνα ὑπερπατριωτικὸ ζέσπασμα ὅλος ὁ λαός, ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τοῦ πρῶ-

1940 Ἡ ἑλληνικὴ Κορινθία

κα εἰς τὴν Π.Υ. Πειραιῶς καὶ ἄρχισα μὲ τοὺς ἄλλους συναδέλφους

του μέχρι τοῦ μικροτέρου, ξεπετάχθηκαν σὰν τὰ λιοντάρια, καὶ τρέξανε ἐκεῖ ἐπάνω, στὰ σύνορα τοῦ σπιτιοῦ μας, γιὰ τὸν ἀγῶνα τὸν μεγάλο γιὰ τὸν ὁποῖον ποτὲ στὸ πέρασμα τόσων χιλιάδων χρόνων δὲν ὑπεχώρησε ἡ Ἑλλάδα. Γιὰ τὸν ἱερό, τὸν μεγάλο ἀγῶνα «ὑπὲρ τῶν βωμῶν καὶ εἰσιῶν» Ἔτσι ἐγράψαμε ἕνα ἔπος ἰσάξιον ἐκείνων τῶν μεγάλων μας προγόνων τῆς Σαλαμίνας καὶ τοῦ Μαραθῶνος.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου τοποθετήθη-

μου μὲ ἐνθουσιασμό καὶ μὲ πείσμα, ἀψηφώντας κάθε κίνδυνον, ν' ἀντιμετωπίζουμε τοὺς πρώτους βομβαρδισμούς, ἀσχολούμενοι συγχρόνως καὶ εἰς τὴν ὁργάνωσιν τῆς «Παθητικῆς Ἀεραμύνης». Στὴν Πειραιᾶ ἔμεινε ὡς τὸν Δεκέμβριον, γιατί μετὰ τὴν κατάληψιν ὑπὸ τοῦ ἡρωικοῦ μας στρατοῦ τῆς Κορινθίας, μοῦ δόθηκε καὶ μένα ἡ εὐκαιρία νὰ βρεθῶ ἐκεῖ πάνω στὰ δοξασιμένα καὶ χυλοποτισμένα μὲ τὸ ἑλληνικὸ αἷμα Ἡπειρωτικὰ χῶματα καὶ βουνά. Σ' αὐτὰ τὰ χῶματα ποὺ πάντα ὁ νοῦς μὰ καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ κάθε Ἑλλήνα φεγροῦνται ὡς ποὺ νὰ ῥοθιῇ ἐκεῖνη ἡ μεγάλη καὶ ἱερὴ ὥρα, νὰ ἀποδοθῶν εἰς τὴν ἀγκαλιὰ τῆς μεγάλης μας Μάννας, τῆς πρὸ δοξασιμένης Πατρίδας τοῦ κόσμου τῆς Ἑλλάδας μας.

—Ο πόλεμος είχε ανάψει για καλά. Ο ελληνικός στρατός, αν και ολιγαριθμότερος και υστερών σε όπλα και πολεμικά μέσα, υπερεπεβίωσε καταπληκτικά των αντιπάλων σε δυο ζητήματα που είναι τα πιο βασικά για να επιφέρουν την νίκη. Πρώτα πολεμούσε για την ανεξαρτησία του, που ήλθε να του την καταπατήσει ένας επιδρομέας κατά τον πιο κτηνώδη τρόπο της βίας. Ήξερε λοιπόν γιατί πολεμούσε, γιατί έδινε τη ζωή του, γιατί έχυνε το αίμα του. Και δεύτερον είχε ασύγκριτη ανωτερότητα ψυχικού σθένους. Αυτά τα δυο βασικά ζητήματα, και γιατί ο Έλληνας, ο κάθε Έλληνας και ο πιο αδύνατος και ο πιο σωματικώς ασθενικός, αποθηριούται όταν θελήσει ένας άλλος έστω κι' αν είναι αυτός ο Γολιάθ, να του καταπατήσει τα ιερά του και τα όσια, δηλ. την τιμή του τη θρησκεία του και την ανεξαρτησία του, ήταν τα κύρια της νίκης αίτια που δέν τα καταλαβαίνουν τόσο εύκολα άλλοι λαοί.

Και δέν μπορούσε να μη νικήση τη στιγμή μαλιστα που ο αντίπαλός του είχε στο παθητικό του, ένα μέγα ερώτημα που κλονίζει φρούρια, και σκορπίζει σαν αθύσματα στρατιές και δυνάμεις. Τό γιατί να σκοτώνεται για μιὰ άδικη και ανήθικη υπόθεση. Και ήταν άδικη, ανήθικη ανίερη, και ασυνείδητη η υπόθεση της επιθέσεως κατά της Ελλάδος.

Μια διαταγή του Υπουργού Δημοσίας Τάξεως στο Αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος, καλούσε όσους επιθυμούσαν εκ του Πυροσβεστικού Σώματος να ακολουθήσουν τον μαχόμενο στρατεύμα. Τότε, πολλοί έσπευσαν να δηλώσουν με προθυμία την επιθυμία τους να τραβήξουν προς τα εκεί όπου διεκυβεύετο και υπερασπιζότανε σκληρά η τιμή και η υπόστασις της Πατρίδος μας. Όλο το Πυροσβεστικό Σώμα και το δηλώ προς τιμήν του, αν δέν το καλούσαν να παραμείνη στις πόλεις, καθήκοντα εξίσου μεγάλα, δηλαδή η υπεράσπισις των μετόπισθεν, των βάσεων του πληθυσμού, της Εθνικής Οικονομίας, και δια να αποτελέση την βάση που στηρίχτηκε η αεράμυνα, δλόκληρο το Πυροσβεστικό Σώμα το επανατονίζω, γιατί είμαι σε θέση να το ξέρω, θ' άρπαζε το ντουφέκι και θάτρεχε με τον ένθουσιασμό που διακρίνει τον πυροσβέστη στην επιτέλεσι του καθήκοντός του εκεί επάνω να βάλει κι' αυτός το σώμα του άδιαπέραστο φρούριο μπροστά στον επιδρομέα, όπως το κάνει παντού όπου δίνεται η ευκαιρία και η δυνατότης και σήμερα.

Στην πρόσκληση εκείνη του Υπουργείου μου, έσπευσα από τους πρώτους να δηλώσω άποδοχήν. Έτσι ύστερα από τρεις μέρες όσοι ώριστήκαμε πέραμε φύλλο πορείας για την Κορυτσά. Αλλά θά συνεχίσουμε στο επόμενο.

Πρὶν ὅμως προχωρήσωμεν εἰς τὴν ἐξιστόρησιν τῶν ὑπηρεσιῶν τὰς ὁποίας προσέφερον οἱ ἀποσταλέντες ἄνδρες τῆς Πυροσβεστικῆς ὑπηρεσίας εἰς τὸ μέτωπο θὰ εἵμεθα ὑποχρεωμένοι διὰ νὰ εἴνε πλήρης ἡ ἐξιστόρησίς μας, νὰ ἀναφέρωμεν ὅτι ἐκτὸς ἡμῶν ὁ τότε Ὑπουργὸς τῆς Δημοσίας Τάξεως διὰ διαταγῆς τοῦ ἐκάλεσε καὶ ὅλους τοὺς ἐφεδρικοὺς ἀξιωματικούς τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὴν Πυροσβεστικὴν Ὑπηρεσίαν καὶ τὴν Ἀστυνομίαν Πόλεων ἐφ' ὅσον ἤθελον, νὰ καταταγοῦν εἰς τὸ στράτευμα διὰ νὰ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὸν μαχόμενον στρατόν, καὶ τοὺς ἐκάλει νὰ ὑποβάλουν σχετικὰς δηλώσεις ἵνα ἐπακολουθήσῃ ἐγκριτικὴ διαταγὴ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου καὶ τοῦ Ὑπουργείου Δ. Τάξεως, πρὸς κατάταξιν των.

Ἡ πρόσκλησις αὕτη εὗρε ἀπήχησιν εἰς πολλοὺς ἐφεδρικοὺς ἀξιωματικούς τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων ὡς καὶ εἰς τοὺς ἐ-

φεδρικοὺς Ἀξιωματικούς τῆς Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας. Ἐκ τοῦ Πυροσβεστικοῦ Σώματος, ἐφ' ὅσον ἐνθυμούμεθα καλῶς, ἔσπευσαν νὰ καταταγοῦν μετ' ἐνθουσιασμοῦ οἱ κκ. 1) Παν. Ζοῦκος, ἐφ. ὑπολοχαγός, 2) Κυριάκος Δημόπουλος, 3) Μάκης Βλάχος 4) Ν. Τσάκωνας 5) Δ. Λολέας καὶ 6) Κυριακουλάκης ἅπαντες ἐφεδρικοὶ ἀνθυπολοχαγοὶ οἵτινες καὶ προσέφερον τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὴν ζώνην τῶν πρόσω. Καὶ προσέφεραν πολυτίμους ὑπηρεσίας δι' ὃ καὶ παρασημοφορήθησαν καὶ προήχθησαν τόσον ὥς ἀξιωματικοί, ὅσον μετέπειτα καὶ εἰς τὸ Πυροσβεστικὸν Σῶμα διὰ τοῦ ἐκδοθέντος ἀναγκαστικοῦ Νόμου, 919/1941. βάσει τοῦ ὁποίου ἅπαντες, πλὴν τοῦ κ. Π. Ζούκου προήχθησαν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Σταθμάρχου. Καὶ τώρα, μετὰ τὴν παρεκβασιν αὐτὴν ἅς ἐπανέλθωμεν.

Πρωτοχρονιά. Μαζὺ μὲ τὸν Γιάννη τὸν Ραϊνάκο ξεκινᾶμε τὴν νύχτα μ' ἓνα αὐτοκίνητο «Φέντεραλ» τῆς Ὑπηρεσίας μας; ἀφοῦ ἀπὸ τὴν ἡμέρα εἶχαμε ἐτοιμάσει ὅλα στὴν ἐντέλεια. Ξημερώματα περνούσαμε τὴν Μαλακάσα. Εἶμαι μόνο, ἀξιωματικὸς τοῦ Πυροσβεστικοῦ Σώματος καὶ μάλιστα τεχνικὸς καὶ γιαυτὸ ἡ

πέννα μου είχε πολύ φτωχιά για να
σας περιγράψω τό ξωτικό εκείνο πρώτο
ξημέρωμα. Μά κάτι τέτοιες στιγμές με-
γάλες και ιερές όπως είχε εκείνες που
πηγαίνεις για να υπερασπίσης τα ιερά και
τά δαία, νοιώθεις άμέσως πόσος μεγάλος
είνε αυτές τις ώρες ο προορισμός της
ζωής μά και ο θάνατος ακόμα αν πρό-
κειται να πεθάνη κανείς για μία τόσο
ώραία, τόσο τίμια, όσο και ένδοξη Πα-
τρίδα, την Έλλάδα μας. Κάτι τέτοιες
στιγμές είναι που σε κάνουν να γονατίζης
και να φιλάς τ' αγιασμένα τουτα χώμα-
τα που αιώνες τώρα ποτίζονται με τό πιο
άλυκο και πιο άγνό, ανθρώπινο αίμα
το ελληνικό που δίνεται χιλιετηρίδες
τόρα λίπασμα για να θεριέψη πάνω
στο αυτό και στα ιερά κόκκαλα, το άει-
θαλές δέντρο της ελληνικής έλευθερίας.
Ένα σμήνος από Ιταλικά βομβαρ-
διστικά μās είδε. Αλλά όπως συνήθως,
δεν μās ανέκοψε ούτε τον δρόμο μας.
Έτσι, σχεδόν άνευ άπενκταίου σε λί-
γες ώρες φθάναμε στη Λαμία και τό
βράδυ στην Λάρισα όπου και διανυκ-
τερεύσαμε.

Στο τεύχος 22 του Νοεμβρίου του 1949 δημοσιεύεται το
κείμενο με τον τίτλο «Αναμνήσεις της Αλβανίας», γραμμένο
από τον Αρχιοδηγό Β' Μιχ. Παγώνη.

Υπάρχουν στιγμές που έρχονται σαν ζωντανές εικόνες στην
μνήμη του άνθρώπου τα περασμένα, σαν φωτεινές ακτίδες
μερικά άλησμόνητα επεισόδια της ζωής του, που και με την
παρέλευσι του χρόνου, είναι αδύνατο να ξεχασθούν.

Φεβρουάριος 1941. Κρύο φοβερό, πρωτοφανές. Ο πόλεμος
είς τό ζενίθ της έντάσεώς του. Όλοι είχαμε θέσει ένα σκοπό
στον έαυτό μας, την ΝΙΚΗ. Κανείς άμέτοχος από τό 'Αλβανι-
κό μέτωπο. Έτσι και τό Πυροσβεστικό Σώμα προσφέρει την
πολύτιμη συμβολή του στον άγώνα της Πατρίδος.

Μιά πρωινή διαταγή στά τότε δημιουργηθέντα Συνεργεία
και δη στο 13ο όπου ύπηρετούσα κι' εγώ, μās διέτασε να ά-
ναχωρήσουμε την έπαύριο για τό μέτωπο, προς μεταφοράν
μαλλίνων και φαρμάκων είς τόν μαχόμενον στρατόν μας. Έτσι,
άμέσως άρχίζει ή φόρτωσις έκ της επί της οδοϋ Κυψέλης
άποθήκης.

Αναχωρήσαμε εύθις ως τά αυτοκίνητα έπληρώθησαν από διά-
φορα είδη και ύλικά και με φάλαγγα τραβήξαμε κατ' εύθείαν
για 'Ιωάννινα και εκείθεν για την Προμετή όπου έφθάσαμε
μετά μικρή καθυστέρηση που προήλθε για να γίνη ή ζεύξις των
διαφόρων γεφυρών επί του 'Αώου ποταμού.

Ένθυσομαι, τότε, μαζί με τούς συναδέλφους κκ. Κ. Πο-
λίτην, Π. Γρηγορίου, Θεοδώρου και άλλους, οι παρ' όλη την
άυπνία των τεσσάρων ημερών, με τό φοβερό κρύο και τά πα-
γωμένα μέλη του άκρα του σώματός μας, προχωρούσαμε με τό
γέλιο στά χείλη και με θάρρος στην καρδιά μας, χωρίς καν
να δίνουμε σημασία στους έκ των άεροπλάνων κινδύνους, και
τάς ταλαιπωρίας. Προχωρούσαμε, άφοβα και ένα μόνο σκεπτό-
μαστε. Πώς να φθάσουμε μια ώρα άρχήτερα, στον τόπο του
προορισμού μας, για να προλάβουμε τόν ταχύ έφοδιασμό των
ήρωϊκών άδελφών μας που έμάχοντο σαν ήμίθεοι κατ' τοϋ
άνάνδρου επιδρομέως.

Υπάρχουν στιγμές που έχουνται σαν ζωντανές εικόνες στην μνήμη του ανθρώπου τα περασμένα, σαν φωτεινές ακτίδες μερικά αλησμόνητα επεισόδια της ζωής του, που και με την παρέλευσι του χρόνου, είναι αδύνατο να ξεχασθούν.

Φεβρουάριος 1941. Κρύο φοβερό, πρωτοφανές. Ο πόλεμος εις τὸ ζενίθ της ἐντάσεώς του. Όλοι είχαμε θέσει ἕνα σκοπὸ στὸν ἑαυτὸ μας, τὴν ΝΙΚΗ. Κανείς ἀμέτοχος ἀπὸ τὸ Ἀλβανικὸ μέτωπο. Ἐτσι καὶ τὸ Πυροσβεστικὸ Σῶμα προσφέρει τὴν πολύτιμη συμβολή του στὸν ἀγῶνα τῆς Πατρίδος.

Μιά πρωϊνὴ διαταγὴ στὰ τότε δημιουργηθέντα Συνεργεῖα καὶ δὴ στὸ 13ο ὅπου ὑπηρετοῦσα κ' ἐγώ, μᾶς διέτασσε νὰ ἀναχωρήσουμε τὴν ἐπαύριο γιὰ τὸ μέτωπο, πρὸς μεταφορὰν μαλλίνων καὶ φαρμάκων εἰς τὸν μαχόμενον στρατὸν μας. Ἐτσι, ἀμέσως ἀρχίζει ἡ φόρτωσις ἐκ τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κυψέλης ἀποθήκης.

Ἀναχωρήσαμε εὐθὺς ὡς τὰ αὐτοκίνητα ἐπληρώθησαν ἀπὸ διάφορα εἶδη καὶ ὕλικά καὶ μὲ φάλαγγα τραβήξαμε κατ' εὐθείαν γιὰ Ἰωάννινα καὶ ἐκεῖθεν γιὰ τὴν Πρεμετῇ ὅπου ἐφθάσαμε μετὰ μικρῇ καθυστέρησι πού προήλθε γιὰ νὰ γίνη ἡ ζεύξις τῶν διαφόρων γεφυρῶν ἐπὶ τοῦ Ἀῶου ποταμοῦ.

Ἐνθυνοῦμαι, τότε, μαζὺ μὲ τοὺς συναδέλφους κκ. Κ. Πολίτη, Π. Γρηγορίου, Θεοδώρου καὶ ἄλλους, οἱ παρ' ὅλη τὴν αὐπνία τῶν τεσσάρων ἡμερῶν, μὲ τὸ φοβερὸ κρύο καὶ τὰ παγωμένα μέλη καὶ ἄκρα τοῦ σώματός μας, προχωροῦσαμε μὲ τὸ γέλιο στὰ χεῖλη καὶ μὲ θάρρος στὴν καρδιά μας, χωρὶς νὰν νὰ δίνουμε σημασία στοὺς ἐκ τῶν ἀεροπλάνων κινδύνους, καὶ τὰς ταλαιπωρίας. Προχωροῦσαμε, ἀφοβα καὶ ἕνα μόνο σκεπτόμαστε. Πῶς νὰ φθάσουμε μιὰ ὥρα ἀρχήτερα, στὸν τόπο τοῦ προορισμοῦ μας, γιὰ νὰ προλάβουμε τὸν ταχύ ἐφοδιασμὸ τῶν ἠρωϊκῶν ἀδελφῶν μας πού ἐμάχοντο σὰν ἡμίθεοι κατὰ τοῦ ἀνάνδρου ἐπιδρομέως.

Δὲν φεύγει ὅμως ἀπὸ τὴν μνήμη μου καὶ ἡ στιγμὴ πού, ὅταν φθάσαμε λίγα χιλιόμετρα πρὶν ἀπὸ τὴν γέφυρα τῆς Πρεμετῆς ὅπου εὐρίσκεται ἕνας νερόμυλος, ἔπρεπε νὰ χωρίσουμε καὶ ὁ καθένας μας νὰ πάρῃ τὸν δρόμο του γιὰ νὰ φθάσῃ στὸν ὠρισμένο τόπο τῆς μονάδος πού θ' ἀνεφοδίαζε.

Ἐγὼ τότε ἀνεχώρησα τελευταῖος τὴν 9η νυκτερινὴ γιὰ τὸ Χάνι Μπαλαμπάνη, πού βρισκότανε ἐκεῖθεν τῆς Κλεισουράς καὶ τοῦ ἐφοδασμοῦ Ζούρκας. Ὁδηγὸ μου εἶχα ἕνα χωροφυλάκα πού τὸν ἔχασα στὴν Πρεμετῇ. Ἐτσι ἀναγκάστηκα νὰ προχωρῶ μόνος, καὶ τὸ χειρότερο ἦταν, πού κάθε τόσο, ἤμουν ἀναγκασμένος νὰ σταματῶ γιὰ νὰ καθαρίζω τὸν δρόμο ἀπὸ τὸ στίβαγμα τῶν χιόνων. Ἐν τῷ μεταξύ καὶ τὸ Ἰταλικὸ πυροβόλιο σφυροκοποῦσε τὸν δρόμον πού ἔπρεπε νὰ περῶ. Ἀλλὰ ὁ Θεὸς βοηθοῦσε ὅλους ἐμᾶς πού μᾶς ἔλαχε ἡ *τιμὴ* νὰ βρεθοῦμε ἐκεῖ ἐπάνω πού γραφότανε μιὰ ἀπὸ τῆς πιὸ χρυσῆς σελίδες τῆς ἱστορίας μας. Καὶ στὴν ὁποία κάπνι καὶ μεῖς, οἱ πυροσβεστικοὶ ὑπάλληλοι, προσφέραμε.

Ἡ ἀφίξις μου — θυμᾶμαι — στίς προκεχωρημένες ἐκεῖνες γραμμές, προκάλεσε μεγάλη κατάπληξι στοὺς φαντάρους μας, τόσο μάλιστα, πού ἤρχισαν νὰ ζητωκραυγάζουν τὸ «**Πυροσβεστικὸ Σῶμα**». Ἦμουν ἄλλωστε, τὸ πρῶτο φορτηγὸ αὐτοκίνητο πού ἐφθανε ἐκεῖ πάνω καὶ πού τοὺς ἔφερε προμήθειες, μάλλινα, φάρμακα καὶ ἄλλα εἶδη, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔστεροῦντο, γιὰτὶ οἱ γέφυρες ἦσαν κατεστραμμένες καὶ κανένα ἀπ' τὰ αὐτοκίνητα δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ φτάσῃ ἐκεῖ ἐπάνω. Ἡ ἀφίξις μου εἶχε καὶ ἕνα ἄλλο ἀκόμη καλὸ ἀποτέλεσμα, Ἀδιαφορώντας γιὰ τοὺς κινδύνους πού κάθε τόσο καὶ παρουσιάζονταν στὸν δρόμο μου, ἔτρεξα στὸ πρόχειρο χειρουργεῖο πού ἦτανε στὸν δρόμο >Κλάβα Μποῦζι> καὶ μετέφερα εἰς τὰ Ἰωάννινα, ὅλους τοὺς ἔχοντας ἀπόλυτον καὶ ἄμεσον ἀνάγκην διακομιδῆς, τραυματίας μας. Ὅπως ἐγώ, ἔτσι καὶ ὅλοι οἱ πυροσβεστικοὶ συναδέλφοί μου, ἀψηφώντας τοὺς κινδύνους τῶν ἀπ' ἀέρος βομβαρδισμῶν, τὰ κρύα καὶ ὅλα ὅσα ἕνας πόλεμος ἐπιφυλάσσει σὲ κείνους πού βόλσκονται ἢ κινεῖνται στὰ προκεχωρημένα σημεῖα τῶν μαχῶν, προσέφεραν μὲ ἐνθουσιασμῷ, αὐταπαρνήσι καὶ ἀφοσίωσι μπορεῖ νὰ πῇ κανείς, πολύτιμες ὑπηρεσίες στὸν ἠρωϊκὸ μας στρατὸ, τιμήσαντες ὅλοι μας μὲ τὴν αὐτοθυσίαν, τὴν προσθυμίαν καὶ τὴν πιστὴν ὑποδειγματικὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνταποκρισῶν εἰς ἡμᾶς διαταγῶν καὶ τὸ μικρὸ μὲν, ἀλλὰ ἠρωϊκὸ Πυροσβεστικὸ Σῶμα μας.

Το Ηρώον του Σώματος

Ιδιαίτερα σημαντικά είναι τα στοιχεία που δίνει το περιοδικό στα πρώτα τεύχη του, όπου σε μια σελίδα με τον τίτλο «ΤΟ ΗΡΩΟΝ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ», δημοσιεύει φωτογραφίες και σύντομο ιστορικών των συναδέλφων που έχασαν τη ζωή τους στις μέρες του πολέμου, της κατοχής και του εμφυλίου.

ΤΟ ΗΡΩΟΝ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

(Η «Πυροσβεστική Ήχώ» θεωρεί ύψιστην υποχρέωσίν της να αφιερώσῃ αὐτὴν τὴν σελίδα εἰς τοὺς ἄνδρας τοῦ Πυροσβεστικοῦ Σώματος οἱ ὅποιοι ἔδωσαν ὅτι πολυτιμότερον εἶχον, τὴν ζωὴν των. κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των. Διὰ τοὺς ἥρωας αὐτοὺς ποὺ ἐθυσίασθησαν εἰς τὸν βωμὸν τοῦ καθήκοντος χαράσσομεν αὐτάς τὰς ὀλίγας γραμμὰς παραπλεύρως τῶν φωτογραφιῶν των, εἰς ἑνδείξιν αἰωνίας ἀναμνήσεως καὶ σεβασμοῦ.)

ΔΗΜ. ΜΙΧ. ΤΣΑΝΑΝΔΡΕΑΣ
Ἀρχιοδηγὸς Β' τάξεως

Ἀξιοματικὸς ἄριστος κατηρητισμένος, καὶ ἀφωσιωμένος, εἰς τὸ ἐπάγγελμαί του. Οὐδέποτε ὑπελόγησε τὸν κίνδυνον, τὸν κόπον καὶ τὸν μόχθον προκειμένου νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ καθήκον του. Διεκρίνετο διὰ τὴν εὐγένεια τῆς ψυχῆς του καὶ τὴν ἀμεπτον συμπεριφορὰν του πρὸς τοὺς συναδέλφους καὶ τοὺς κατωτέρους του. Ἦγεννήθη τὸ ἔτος 1904. Κατετάγη τὴν 14/31 καὶ ἀπεβίωσε τὴν 16 Δεκεμβρίου 1941 (περίοδον τῆς ἐπαράτου κατοχῆς) συνεπεία τῶν κακουχιῶν καὶ τῶν στερηήσεων.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΝΙΚ. ΣΠΥΡΙΔΑΚΗΣ
Δόκιμος Ὁδηγὸς Β' τάξεως

Κατὰ τὸ Δεκεμβριανὸν Κίνημα (11/12/44) διαταχθεὶς ὑπὸ τοῦ Σώματός του νὰ μεταβῇ δι' ὑπηρεσίαν καὶ ἐνῶ διήρχετο ὁδηγῶν τὸ αὐτοκίνητόν του ἐκ τῆς ὁδοῦ Αἰόλου παρὰ τὸν Ναδν τῆς Ἀγίας Εἰρήνης, ἐβλήθη διὰ σφαίρας εἰς τὴν κεφαλὴν, παραμείνας ἄπνους. Τὸ αὐτὸς καὶ ἡρωϊκὸν τοῦτο θῆμα τοῦ καθήκοντος, διεκρίνετο διὰ τὴν φιλοτίμον ἐργατικότητά του καὶ τὴν ἀκραν προσήλωσιν πρὸς τὸ καθήκον του. Ἦκολούθη τὴν κλίσιν τοῦ 1931, ἦτο δὲ ἕγγαμος καὶ πατὴρ τέκνων.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΠΟΥΛΟΣ
Δόκιμος Πυροσβέστης Β' τάξεως

Ἦγεννήθη εἰς Πολύδενδρον τῶν Γρεβενῶν τὸ ἔτος 1917. Διαρίσθη εἰς τὸ Πυροσβεστικὸν Σῶμα ὡς δόκιμος Πυροσβεστής Β' τάξεως τὴν 12/10/1937. Ἐφρονεῖτο, ἐν τῇ ἐκτέλει τῶν καθηκόντων του τὴν 12 Νοεμβρίου 1942 εἰς Θεσσαλονίκην ἀσχολούμενος μετὰ τῶν συναδέλφων του εἰς τὴν κατάρβειν ἐκραγείσης πυρκαϊᾶς Ζομοφῶν κτιρίου παλαιᾶς μικτῆς κατασκευῆς παρὰ τὴν ὁδὸν Θεοτοκοπούλου 4. Ὁ φρονεὺς διεκρίνετο διὰ τὴν φιλοτιμίαν του, καὶ τὴν προθυμίαν του περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντός του.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Γ. ΦΩΓΕΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
Πυροσβέστης Β' τάξεως

Καταγόμενος ἐκ Πειραιῶς κλάσεως 1934 κατετάγη εἰς τὸ Πυροσβ. Σῶμα τὴν 5/3/38. Τὴν 11 Ἰανουαρίου 1944 ὑπηρετῶν παρὰ τῇ Πυροσβ. Ὑπηρεσίᾳ Πειραιῶς, κατὰ τὸν ἀπὸ ἀέρος βομβαρδισμόν τοῦ Πειραιῶς ἐφρονεῖτο ἐν τῇ ἐπιτελείᾳ τοῦ καθήκοντός του ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ρετσίνα καὶ Κάστορος. Ὁ ἥρωϊκὸς πεσὼν διεκρίνετο διὰ τὴν εὐγένειαν τοῦ χαρακτήρος του καὶ τὴν προθυμίαν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του. Ἐγκατέλιπε σύζυγον.

(Η «Πυροσβεστική Ήχώ» θεωρεί ύψιστην υποχρέωσιν της να αφιερώσῃ αὐτὴν τὴν σελίδα εἰς τοὺς ἄνδρας τοῦ Πυροσβεστικοῦ Σώματος οἱ ὅποιοι ἔδωσαν ὅ,τι πολυτιμότερον εἶχον, τὴν ζωὴν των, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των. Διὰ τοὺς ἥρωας αὐτοὺς ποὺ ἐθυσίασθησαν εἰς τὸν βωμὸν τοῦ καθήκοντος χαράσσομεν ὀλίγας γραμμὰς παραπλευρῶς τῶν φωτογραφιῶν των, εἰς ἔνδειξιν αἰωνίας ἀναμνήσεως

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΛ. ΠΕΠΠΑΣ

Ἀρχιπυροσβέστης (157)

ἐκ τοῦ χωρίου Μουσταφάδες
Ἀττικοβοιωτίας

Κατετάγη τὴν 3(6)1932 ἐξετελέσθη δὲ ὑπὸ τῶν Γερμανῶν κατὰ τὸ διάστημα τῆς κατοχῆς. Διεκρίνετο διὰ τὸ λαμπρὸν τοῦ ἥθους καὶ τὸν πατριωτισμὸν του ἀποτέλεσμα τοῦ ὁποίου ἦτο ἡ σύλληψις του ὑπὸ τῶν Γερμανῶν ὑπὸ τῶν ὁποίων ἀφοῦ ἐβρισκίσθη ποικιλοτρόπως, τελικῶς ἐθανατώθη.

ΜΙΧΑΗΛ Δ ΑΡΜΑΟΣ

Π. Β'. Τάξεως (303)

ἐκ Ναυπλίου

Κατετάγη τὴν 9(11)1933 ἐξετελέσθη παρ' ἀναρχικῶν ἐν Ναυπλίῳ ἰδιαιτέρῳ του Πατρίδα κατὰ μὴ να Μάιον 1944.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΕΙΒΑΔΙΤΗΣ

Διοικητῆς Α'.

Ἐν ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων στελεχῶν τοῦ Πυροσβεστικοῦ Σώματος τὸ ἀρχαιότερον, ὁ ἀείμνηστος Διοικητῆς Λεβαδίτης Δημήτριος, συνεταύτισε τὴν ζωὴν του μετὰ τὴν γέννησιν, τὴν ἐξέλιξιν καὶ τὴν καθόλου σταδιοδρομίαν τοῦ Σώματος, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἀκόμη καθ' ἣν τοῦτο ὑπῆρξε στρατιωτικὸν μέχρι τῆς τελείας σημερινῆς ὁργανώσεώς του. Διετέλεσεν ἀλληλοδιαδόχως Διοικητῆς τῶν μεγαλυτέρων πυροσβεστικῶν Ὑπηρεσιῶν, Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Πατρῶν καὶ τῆς Σχολῆς Πυροσβεστών.

Διεκρίνετο διὰ τὴν προσήλωσιν εἰς τὸ καθήκον, τὴν ἀγαθότητα καὶ τὴν λεπτότητα τῶν αἰδημάτων. Γαλήνιος καὶ πρᾶος, συμπεριφερόμενος πρὸς πάντας μετὰ καλωσύνην καὶ εὐγένειαν, ἀπολαμβάνων τῆς γενικῆς ἐκτιμήσεως ἐκ μέρους τῶν συναδέλφων του καὶ τῆς κοινωνίας. Ὑπῆρξε ὑπόδειγμα τιμῆς καὶ συνετοῦ οἰκογενειάρχου, ἐζησεν ἑλληνικὴν οἰκογενεακὴν ζωὴν, καὶ ἐπεδόθη μετὰ ζῆλον εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων του.

Κατὰ τὴν μεγάλην πυρκαϊάν τῆς ὁδοῦ Ἰπποκράτους, ἐπισυμβάσαν τὴν ἀνοίξιν τοῦ 1930, ὑπέστη τὸ πρῶτον τσάκισμα τῆς υἱείας

του, τραυματιοθεὶς θανάσιμως καὶ παραμείνας κλινῆσης ἐπὶ μῆνας. Κατόπιν αἱ κακουχίαι καὶ αἱ στερήσεις τὰς ὁποίας ὑπέστη κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐπεράτου κατοχῆς ἐκλόνισαν σοβαρῶς τὴν υἱείαν του. Ἡ λατρικὴ ἐπιστήμη καὶ αἱ περιποιήσεις ἐναρέτου καὶ ἀφωσιωμένης συζύγου καὶ τῶν ἀγαπημένων τέκνων καὶ οἰκτῶν του, δὲν ἴσχυσαν διὰ νὰ κρατήσουν εἰς τὴν ζωὴν τὸν πολύτιμον συνάδελφον καὶ ἐκλεκτὸν Ἕλληνα καὶ τὴν 22 Μαΐου 1945 ὑπέκυπτε εἰς τὸ μοιραῖον, εὐτυχίᾳς ὅμως νὰ ἴδῃ τὴν ἀγαπημένην του Ἑλλάδα ἐλευθερωμένη ἀπὸ τὸ πῆλμα τοῦ μισητοῦ κατακτητοῦ. Ὁ θάνατός του ὑπῆρξε

ἔξ ὀχι μόνον διὰ τοὺς οἰκείους καὶ συναδέλφους πληγῆμα ἀνεπανόρθωτον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ Πυροσβεστικὸν ἐν γένει Σῶμα, τὸ ὁποῖον ἔλασε ἐν τῷ προσώπῳ του ἓνα πολύτιμον στιλοβάτην καὶ ἐν ἐκ τῶν εὐγενεστέρων του στελεχῶν.

Διὰ τοῦτο ἡ ἀνάμνησις του θὰ μᾶς παραμένῃ ζωντανὴ καὶ ἄσβεστη, ἡ δὲ προσήλωσις του πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὸ καθήκον, παράδειγμα πρὸς μὴμνισιν.

Α. Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Διεργητῆς

Ἐγεννήθη ἐν Κωνσταντινὺν πόλει τὸ ἔτος 1897 προσελήφθη ἐν τῇ Π. Ὑ. Θεσσαλονίκῃ τὴν 15(4)1. Ἀγνὸς πατριώτης, εὐγενικός, ὑπερμέτρως ἐργατικός καὶ εὐσυνείδητος, εἶχεν ἀφωσιωθῆ ὁλοψύχως εἰς τὴν Π.Σ. εἰς ἣν προσέφερε ὑψίστας ὑπηρεσίας, τόσον κατὰ τὴν κατοχὴν ὅσον καὶ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν. Ἀπεβίωσε τὴν 7(1)47 κατόπιν αὐτοκτονιστικοῦ αὐτοχρήματος καθ' ὃν χρόνον μετέβαινε εἰς Ἀγγλικὴν Μονάδα δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας.

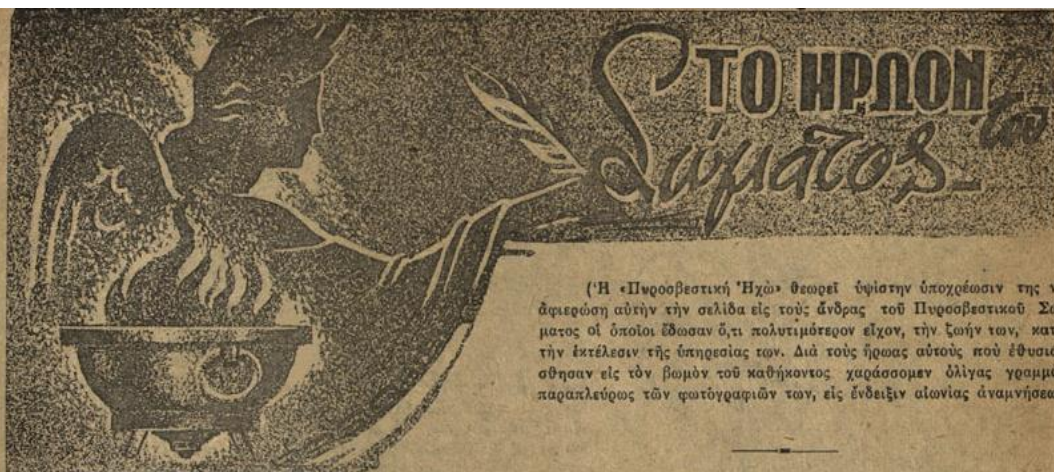
ΚΩΝ/ΝΟΣ Β. ΒΛΑΧΑΚΗΣ

Π. Α'. Τάξεως (268)

ἐκ τοῦ χωρίου Δυσέριον
Ἀρκαδίας

Κατετάγη τὴν 22(10)1933 Ὑπῆρξε πειθαρχικός, φιλότιμος καὶ εὐγενικός ὑπάλληλος. ἀπεβίωσε τὴν 9 Μαΐου 1945.

ΣΤΟ ΗΡΩΟΝ ΣΩΜΑΤΟΣ

(Ἡ «Πυροσβεστική Ἠχώ» θεωρεῖ ὑψίστην ὑποχρέωσιν της νὰ ἀφορώσῃ αὐτὴν τὴν σελίδα εἰς τοὺς ἄνδρας τοῦ Πυροσβεστικοῦ Σώματος οἱ ὅποιοι ἔδωσαν ὅ,τι πολυτιμότερον εἶχον, τὴν ζωὴν των, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των. Διὰ τοὺς ἡρώας αὐτοὺς ποὺ ἐθυσιάσθησαν εἰς τὸν βωμὸν τοῦ καθήκοντος χαράσσομεν ὀλίγας γραμμάς παραπλευρῶς τῶν φωτογραφιῶν των, εἰς ἐνδείξιν αἰωνίας ἀναμνήσεως

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡ. ΣΙΜΟΣ
Υποδιευκτής Α' Τάξεως

Εἰς ἐκ τῶν ἀρίστων ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Πυροσβεστικοῦ Σώματος, ὑπῆρξεν ἀσφαλῶς, καὶ ὁ Ὑποδιευκτής Ἰωάννης Χρ. Σίμος. Ἐγεννήθη εἰς τὸ Αἴγιον κατὰ τὸ ἔτος

1904 καὶ κατετάγη εἰς τὸν Πυρὸν Λόχον τὴν 25/2/24 Ἡ προσήλωσὶς του πρὸς τὸ καθήκον, ἡ μόρφωσις, ὁ εὐθύς χαρακτήρ του, ἡ εὐγένεια καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τοὺς συναδέλφους του ἐφάνησαν ἀπὸ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ὑπηρεσίας του, καὶ εἶναι ἐκεῖνα ποὺ τὸν ἔφεραν ἐπαξίως εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ὑπιδ/τοῦ. Ἡ συμβολὴ του εἰς τὴν δημιουργίαν καὶ ἐξέλιξιν τῆς Πυρὸς Ὑπηρεσίας ὑπῆρξεν σημαντικὴ καὶ ὅμως μοῖρα τὸ θέλησε καὶ ἔφυγε ἀπὸ τὴν

Πυρὸν οἰκογένειαν, νέος ἀκόμα, ὁ ἐκλεκτός συναδέλφους. Κατὰ τὸ Δεκεμβριανὸν κίνημα συνελήφθη ὡς Διοικητὴς εἰς τὸ Β' Πυρὸν Σταθμὸν Βάθης καὶ ἐξετελέσθη εἰς τὸ Περιστερί.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΝΘ. ΤΣΙΤΣΙΜΕΛΗΣ
Πυρὸς Α' Τάξεως (375)

Γεννηθεὶς κατὰ τὸ ἔτος 1912 εἰς Προυσὸν Εὐρυτανίας, κατετάγη εἰς τὸ Πυροσβεστικὸν Σῶμα τὴν 25/2/1935. Διεκρίνετο

διὰ τὸ ἥθος του, τὴν προθυμίαν του εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας διὰ τοὺς καλοὺς του τρόπους καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τοὺς συναδέλφους του.

Προσβληθεὶς, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου καὶ τῆς Κατοχῆς, ὑπὸ πνευμονικῆς φυματίωσης, λόγῳ τῶν πολλαπλῶν κακουχιῶν καὶ στερησέων, ἀπε-

ρίβωσεν διαγραφεὶς τῆς δυνάμεως τοῦ Σώματος τὴν 5/9/1943.

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ ΔΗΜ. ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΟΣ
Πυρὸς Β' Τάξεως (381)

Ἐγεννήθη εἰς Διακόπιον Λαοίδος κατὰ τὸ ἔτος 1907.

Εἰς τὴν Πυροσβεστικὴν Ὑπηρεσίαν κατετάγη τὴν 25/2/35, ὅπου καὶ ὑπηρετήσεν εὐσυνειδήτως, ἐπιδείξας ἀφθαστον ζῆλον ὡς καὶ παραδειγματικὴν ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τὸ καθήκον τοῦ. Προσβληθεὶς ὑπὸ πλευριτίδος καὶ νεφροτίδος ἐκ τῶν κακουχιῶν καὶ στερησέων κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια τοῦ πολέμου καὶ τῆς Κατοχῆς, ἀπεβίωσεν, τὴν 9/3/42

Στερηθεὶς ἡ Πυροσβεστικὴ Ὑπηρεσία

ἐνὸς ἐκ τῶν καλύτερων καὶ ἱκανότερων ὑπαλλήλων της.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΑΝΤ. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ
Πυρὸς Β' Τάξεως (286)

Καταγόμενος ἐξ Ἀθηνῶν, κλάσεως 1930, κατετάγη εἰς τὸ Πυροσβεστικὸν Σῶμα τὴν 19/10/1933 Ὑπῆρξεν θαρραλὴς

εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του καὶ περ-
θαρκικός.

Μὲ τὴν εὐγένειάν του ἐκέρδισε πολλὰ γόηγορα τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν συναδέλφων καὶ προῖσταμένων του.

Μὲ τὸν θάνατόν του ποὺ συνέβη τὴν 18/10/1940, λίγες μέρες, δηλαδὴ, πρὶν ἀπὸ τὴν κήρυξιν τοῦ Ἑλληνοῖ-
ταλικοῦ πολέμου, ἐστερηθῇ ἡ Πυροσβεστικὴ οἰκογένεια ἐνὸς ἐκ τῶν καλύτερων ὑπαλλήλων της. Ἡ ἀνάμνησις τοῦ

καλοῦ συναδέλφου θὰ μείνῃ γιὰ πάντα ζωντανή, εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Πυροσβεστικῶν ὑπαλλήλων.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΠ. ΜΕΛΙΤΑΣ

'Αρχιοδον'ς Β' τάξεως

Ο αλυσμόνητος αὐτὸς συνάδελφος ὑπῆρξε ἀπὸ τοὺς καλοὺς τεχνικοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ Πυροσβεστικοῦ Σώματος. Ἐκ τῶν σπλάγγνων αὐτοῦ προερχόμενος ἦτο ἀπέριτος, ὀλιγόλογος καὶ ἐμβριθέστατος εἰς τὰ τῆς εἰδικότητός του. Ὑπῆρξεν ἀριστος οἰκογενειάρχης, ἔπесен δμως θῆμα καὶ αὐτὸς τῆς κομμουνιστικῆς ἀγριότητος. Ἐξετελέσθη ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν κατὰ τὸ στασιαστικὸν κίνημα τοῦ Δεκεμβρίου 1944.

Ἐγκατέλιπε σύζυγον καὶ τέκνον ἀνῆλικον ὑπὸ τὴν στοργικὴν μέριμναν τῆς καλῆς συντρόφου, συζύγου του

Τς

ΣΦΟΚΛΗΣ ΔΗΜ. ΤΖΕΡΤΙΖΟΣ

'Οδηγὸς Β' τάξεως

Ὁ εὐγενικὸς αὐτὸς Πυροσβεστικὸς ὑπάλληλος διεκρίνετο διὰ τὴν εὐθύτητα τοῦ χαρακτήρος του καὶ τὴν προθυμίαν του εἰς τὴν ἐπιτέλειαν μετὰ πάσης ἀκριβείας, τοῦ καθήκοντός του. Εἰς τὸ Πυροσβεστικὸ Σῶμα εἶχε καταταγῇ τὴν 1 Ἰουνίου τοῦ 1932. Ἦτο ἔγγαμος καὶ πατὴρ ἐνὸς τέκνου. Ἀπεβίωσε τὴν 6 Δεκεμβρίου 1941.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΟΣ

Τὴν 29ην Μαΐου εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Νεκροταφείου τοῦ Σινοικισμοῦ Ζωγράφου, ἐτελέσθη ἐν' πλήρει κατ' νύκτι ἡ κηδεα τοῦ αἰφνιδίως ἀποθανόντος τῆς Π.Υ. Ἀθηνῶν Γεωργακοπούλου Χριστοφόρου. Εἰς ταύτην παρίστησαν οἱ συγγενεῖς, φίλοι καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ὡς ἐπίσης καὶ οἱ Λαϊκῆταὶ ὅλων Ἀθηνῶν καὶ Βασ. Ματῆς καὶ Πειραιῶς καὶ Ἀντ. Τσιρογιάννης μετὰ τῆς κυρίας του καὶ πολλοὶ ἀξιωματικοί.

Ὁ αἰ νησιος ἦτο πρόνυπον ὑπαλλήλου, ἐξαιρετικοῦ χαρακτῆρος καὶ διὰ τοῦ θανάτου του ἡ Πυροσβ. Οἰκογένεια ἀπώλεσε ἓνα τῶν καλύτερων στελεχῶν τῆς.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

Ὡς ἀπροσδόκητα, σὴν ἄνθος τῆ νεότητος του, ὅτεμα ἀπὸ ἐλαιομήνου ὀδοντοῦ Χαροπάλεμα, πέθανε στίς 29 Μαΐου ὁ Χριστοφόρος Γεωργακοπούλου, καὶ ἔτσι ἔλειψεν ἓνα ἀκόμη μέλος τῆς οἰκογενείας μας ἀπ' εἰς κακοτυχίας καὶ εἰς θηρησιακῆς κοπώσεως.

Στὰ δύο ἑτάδων χρόνια ποδῆσε μαζί μας ἔδειξε τοῖς θησαυροῦς τῶν ψυχικῶν του συναισθημάτων καὶ τῶν θηρησιακῶν του ἱκανοτήτων. Εὐθύς καὶ ἐλλεικτικῆς ἐξεδῆ ὡνε πάντα ἀλληλεγγύῃ στοὺς συναδέλφους του, σεβασμὸ στοὺς ἀνετίρους του καὶ ὁποιαγὴν σὴν κελύσματα τῆς Ὑπηρεσίας.

Ἦταν πιστὸς καὶ ἐδουνηδὴτα προσηλωμένος σὴν καθήκον του καὶ διακρινόταν γιὰ τὸ ζῆλον του σὴν Ὑπηρεσίᾳ, τὴν ἀγάπην του σὴν Πατρίδα καὶ τὴν αὐτοθυσίαν του στίς πυρκαγιές. Ἀγνὸς στήν ψυχῇ, ἀγαθὸς ἀπὸ ὅλους τοὺς συναδέλφους του, ἀπόλυτα ἀφοσιωμένος στοὺς οἰκέτους του καὶ στίς παροπαράδοτες ἐλληνικῆς παραδόσεις, ἦταν τὸ ζωντανὸ παράδειγμα τοῦ καλοῦ καὶ συναισθηματικοῦ ἀνθρώπου τοῦ ἀλτρουιστῆ καὶ τοῦ πονόφρονος, τοῦ ἠθικοῦ καὶ τοῦ ἐνάρετου. Ἡ Πυροσβεστικὴ οἰκογένεια ἀνότερο καὶ κατωτέρω, θρηνοῦν τὸ θάνατό του. Μά πὺ πολὺ ἀπ' ὅλους ἐμεῖς, ποὺ τὸν γνωρίσαμε ἀπὸ πολὺ κοντὰ σὲ κρίσιμες στιγμῆς, θὰ νοιάσουμε πάντα τὴν ἀπουσίαν του καὶ ἡ θύμησή του θὰ φέρῃ δάκρυα σὴν μέτωμά μας καὶ πόνο βαθὺ σὴν ψυχῇ μας.

Ἀς εἶναι ἀσπασία ἡ μνήμη του καὶ ἀνά λαορὸ τὸ Ἀττικὸ γῶμα ποὺ τὸν ἀρετίζει.

ΘΕΣ. Τ. Μς

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΑΝΤ. ΓΚΑΜΙΛΗΣ

Πυροσβέστη Α' τάξεως

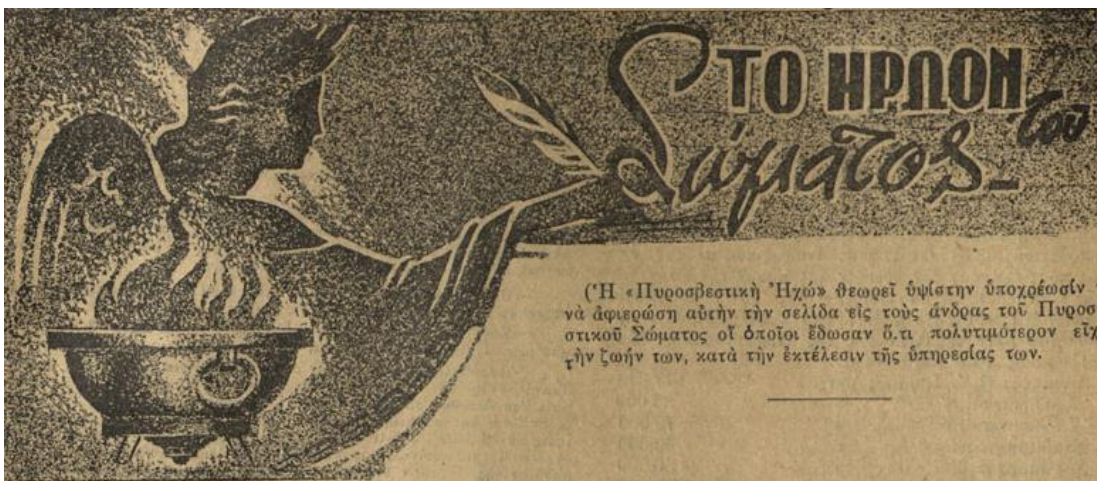

Εἰς τὸ Πυροσβεστικὸν Σῶμα κατετάγη τὴν 25ην Φεβρουαρίου 1935. Ὑπῆρξε πειθαρχικός, ἀξιοπρεπὴς καὶ πρόθυμος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντός του. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς τόσον αὐτὸς, ὅσον καὶ ἡ σύζυγός του ὑπέφεραν ψυχικῶς καὶ σωματικῶς μέχρις σημείου ὥστε νὰ ὑποσκαφθῇ ἀμφοτέρων ἡ ὑγίεια. Τὴν 31 Ἰουλίου τοῦ 1943 ὅπου κόπτει πρώτη ἡ σύζυγός του, τὴν ὁποίαν μόλις μετὰ τριμήνου, ἦτοι τὴν 13 Ὀκτωβρίου τοῦ 1943 ἀκολουθεῖ καὶ ὁ ἀλυσμόνητος Βασίλης.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΙΩΑΝ ΣΙΩΡΗΣ

Πυροσβέστης Α' τάξεως

Εἰς τὸ Πυροσβεστικὸν Σῶμα κατετάγη τὴν 3ην Νοεμβρίου 1932. Ὑπῆρξε ἀγαπητὸς μεταξὺ τῶν συναδέλφων του λόγῳ τῶν καλοκαγάρων τοῦ χαρακτήρος του. Εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του ὑπῆρξε ὑποδειγματικός, οἱ δὲ πάντοτε, καλοὶ τοῦ τρόπου τὸν ἔκαναν ἀγαπητόμεταξὺ ὅλων τῶν συναδέλφων του, ὅπως καὶ μεταξὺ τῶν ἀνωτέρων του οἱ ὁποῖοι, ἔχον ἐκτιμῆσει τὸ λαμπρὸ του ἦθος καὶ τὴν μεγάλην του πειθαρχικότητα. Ἀλλὰ ὁ ἐξαιρετικὸς αὐτὸς ὑπάλληλος ἦταν περὶ ὅσον νὰ ἀπέλθῃ συντόμως τοῦ κόσμου. Καὶ οὕτω τὸ 1939 ἀπέθανεν

ΤΟ ΗΡΘΟΝ
Σώματος

(Ἡ «Πυροσβεστική Ἠχώ» θεωρεῖ ὑψίστην ὑποχρέωσιν της νὰ ἀφιερῶσιν αὐτὴν τὴν σελίδα εἰς τοὺς ἀνδρας τοῦ Πυροσβεστικοῦ Σώματος οἱ ὅποιοι ἔδωσαν ὅ,τι πολυτιμότερον εἶχον, τὴν ζωὴν των, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των.

ΕΟΦΟΚΛΗΣ ΔΗΜ. ΤΖΕΡΤΖΟΣ

Ὁδηγὸς Β' Τάξεως

Κατετάγη τὴν 1 Ἰουνίου 1932 : Ἀπεβίωσε τὴν 6 Δεκεμβρίου 1941

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΥΓΚΑΣ

Πυροσβέστης τοῦ Δήμου Ἰωαννίνων

Ἐφρονεύθη ἐν τῇ ἐκτέλεσει τοῦ καθήκοντος του, κατὰ τὸν βομβαρδισμόν ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν τὴν 2 Νοεμβρίου 1940

ΔΗΜΗΤ. ΙΩΑΝ. ΣΙΩΡΗΣ

Πυροσβέστης α' Τάξεως

Κατετάγη τὴν 3 Νοεμβρίου 1932
Ἀπεβίωσε τὸ 1939

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀρχιπυροσβέστης

Ὑπελήφθη ὑπὸ τῶν Κομμουνιστῶν τὴν 22 Ἀπριλίου 1943 καὶ ἐξετελέσθη ἀγρῶς τὴν 24 ἰδίου μηνὸς εἰς Εὐπάλιον Λωρίδος.

ΠΕΤΡΟΣ Ι. ΔΑΡΖΕΝΤΑΣ

Τεχνίτης α' Τάξεως

Κατετάγη τὴν 19 Ἰουνίου 1934 καὶ ἀπεβίωσε τὴν 3 Ἰανουαρίου 1946 ἐκ καρδιακῆς ἀνεπαρκείας

ΔΗΜΗΤ. Ν. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Τεχνίτης β' Τάξεως

Κατετάγη τὴν 1 Ἀπριλίου 1931 καὶ ἀπεβίωσε τὴν 2 Ἰουνίου 1942 ἐκ χρονολογήματος

Ο επίλογος σε αυτό το μικρό ιστορικό αφιέρωμα μνήμης δεν μπορεί παρά να ολοκληρωθεί από λόγια «ιστορικά» από τις κιτρινισμένες σελίδες του μοναδικού αυτού περιοδικού, που ευτυχώς τα 35 πρώτα τεύχη του διασώθηκαν και ευρίσκονται ασφαλή από τη φθορά του χρόνου στο Πυροσβεστικό Μουσείο.

Γι' αυτή λοιπόν τη συγκλονιστική σελίδα της ελληνικής ιστορίας, ο Στρατάρχης Α. Παπάγος στο 32^ο τεύχος της Π.Η. του Οκτωβρίου του 1950 μεταξύ των άλλων σημειώνει: «το έθνος των Ελλήνων ολόκληρος εξηγέρθη ως εις άνθρωπος κατά της επιβουλής πολέμησε και νίκησε. Δι αυτό ο πόλεμος αυτός περισσότερο από κάθε άλλον υπήρξε πόλεμος του Λαού. Υπήρξε κατεξοχήν νίκη των ηθικών δυνάμεων , νίκη του ηθικού.»

Στο ίδιο τεύχος σε δικό του κείμενο, ο εκδότης της Π.Η. Σ.Γλυκοφρίδης σημειώνει: «Το ελληνικό ΟΧΙ της φλογερής ελεύθερης ελληνικής ψυχής, δεν ανάγκασε μόνο τις σιδηρόφρακτες φάλαγγες μιας μεγάλης αυτοκρατορίας 50000000 να γυρίσουν πίσω σκορπισμένες και ντροπιασμένες. Δεν εξανάγκασε Την στρατοκράτειρα που είχε κατακτήσει την Ευρώπη να σταματήσει και να ρίξει τις δυνάμεις της για να σώσει την κυνδινεύουσα σύμμαχό της. Η εξάμηνος νίκη της Ελλάδος μας άλλαξε τον ρουν του ποταμιού που είχε πλημμυρίσει τον κόσμο και έδειξε στην κατακτημένη ανθρωπότητα τον τρόπο που οι λαοί βρίσκουν την λεωφόρο του καθήκοντος, της τιμής και της ελευθερίας.

Η 28^η Οκτωβρίου θα έπρεπε να καθιερωθεί ως εθνική ημέρα όλου του ελεύθερου κόσμου. Γιατί το ελληνικό ΟΧΙ έδωσε την νίκη στον κόσμο. Αυτό εχάρισε την ελευθερία στους λαούς, Αυτό έσωσε τον πολιτισμό και την δημοκρατία. Αυτό έσχισε τον κατάμαυρο ουρανό για να λάμψει και διαχυθεί πάλι στον κόσμο το Φως.»